PLANI I MENAXHIMIT MJEDISOR DHE ASPEKTE SOCIALE
për nën-projektin
"Liqeni Prilep - Aventurat të reja, mundësitë të reja"

Prilep, 2019

Përmbajtja

1. HYRJE 3

2. SUAZA POLITIKE, LIGJORE DHE ADMINISTRATIVE 4

2.1 KONSULTIMET PUBLIKE MBI PLANIN E MENAXHIMIT MJEDISOR DHE ASPEKTE SOCIALE PËR PROJEKTIN 7

3. PËRSHKRIMI I PROJEKTIT 9

3.1 HYRJE 9
3.2 VENDNDODHJA E PROJEKTIT 9
3.3 PËRSHKRIMI TEKNIK DHE TEKNOLOGJIK I AKTIVITETEVE 11

4. TË DHËNAT THEMELORE 23

5. 6. NDIKIMI MJEDISOR 30

5.1 EMETIMET 30
5.1.1 Emetime në ajrin 30
5.1.2 Ndotja e ujit 31
5.2 GJENERIMI DHE MENAXHIMI I MBETURINAVE 32
5.3 EMETIMET E TOKËS 34
5.4 ZHURMA DHE DRIDHJET 34
5.5 BIODIVERSITETI (FLORA DHE FAUNA) 36
5.6 NDIKIMET SHOQËRORE 36

6. MASAT E ZBUTJES SË NDIKIMIT 37

6.1 AJRI 37
6.2 UJË 37
6.3 TOKË 38
6.4 ZHURMA 38
6.5 MBETURINA 39
6.6 BIODIVERSITETI (FLORA DHE FAUNA) 39

7. PLANI I MENAXHIMIT MJEDISOR DHE SOCIAL 41

8. AKTIVITETET E MONITORIMIT 72

9. ROLET DHE PËRGJEGJËSITË PËR ZBATIMIN E PLANIT PËR MENAXHIMI ME MJEDISIT DHE ASPEKTET SOCIALE 77

10. ANEKSI I 78

1. Hyrje

Projekti i Konkurrencës Lokale dhe Rajonale (PKLR) është një operacion katër vjeçar për investime, i mbështetur nga Bashkimi Evropian, i cili përdor fondet IPA 2 për konkurrencën dhe inovacionin në Maqedoni. Me PKLR menaxhohet si një fond i mirëbesimit hibrid, ai do të përbëhet nga katër komponentë dhe do të implementohet nga Banka Botërore dhe Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Projekti do të sigurojë fonde për investime dhe ndërtim të kapaciteteve për të mbështetur për rritjen e sektorit, për investime në destinacione dhe krijimin e prosperitetit në destinacionet të caktuara. Në nivelin rajonal dhe lokal, projekti do të mbështet destinacione të zgjedhura turistike në vend përmes një kombinimi të ndihmës teknike për përmirësimin e menaxhimit të destinacionit, për investimeve në infrastrukturën dhe investimeve në lidhje dhe inovacion. Investimi do të bëhet përmes një skeme granti për veprimtaret rajonalë të turizmit, siç janë bashkitë, institucionet, OJQ-të dhe sektori privat. Ky Plan i Menaxhimit Mjedisor dhe Social (PMMS) është përgatitur për aktivitetet e kryera për nën-projektin "Liqeni i Prilep - Aventurat e reja Mundësitë të reja". PMMS i paraqet dokumentin për mjedisin që përbëhet nga një përshkrim i projektit, detajet teknike, fushëveprimi, mjedisi dhe vendndodhja, në bazë të të cilave vlerësohen rreziqet mjedisore dhe sociale dhe masat për shmangimin dhe zbutjen. Zbatimi i masave për të zbutur rreziqet dhe problemet e perceptuara të identifikuara në PMMS janë të detyrueshme. PMMS është përgatitur në përputhje me Suazën e Menaxhimit Mjedisor dhe Aspektet Sociale të SMASsipas cila zbatohet projektit. Të gjitha aktivitetet e nën-projektit duhet të zbatohen në përputhje me SMAS dhe këtë PMMS.

Liqeni i Prilepit, është një vend rekreacioni me interes për qytetarët, por edhe një motiv turistik. Peizazhi karakterizohet nga forma gjeomorfologjike jashtëzakonisht interesante dhe të rralla si pjesë e zonës së Markovi Kuli dhe Treskavec, të cilat janë shenja dalluese e qytetit. Vendndodhja e parashikuar është në një distancë prej 6.2 km nga qendra e qytetit të Prilep, rreth 4 km larg pikës Boldering, dhe rruga që çon deri atje shpesh përdoret nga këmbësorët dhe biçiklistët. Rrethinat e liqenit kanë bollëk me pyje të gjelbërta dhe livadhe të papërpunuar, por mungojnë përmbajtje shtesë që do të pasurojnë atraktivitetin e lokaliteti.

Nënprojekti parashikon përmirësimin e hapësirës përreth Liqenit të Prilepit, përmirësimin e afrueshmërisë dhe infrastrukturës, si dhe promovimin e vetë tërheqjes. Përmirësimi i zonës përfshin rregullimin e një zone piknike ekzistuese që konsiston në një rrugë hyrëse me vend parkimi, një rrafshnalltë me tarraca, shtëpitë të verës dhe pajisje urbane, sporte të hapura (basketboll, hendboll dhe 2 për pingpong) shesh lojërash. Përmirësimi i aksesit në Liqenin e Prilepit siguron përmirësimin e rrugës ekzistuese të biçiklizmit dhe rregullimin e shtigjeve për këmbësorë me pajisje shoqëruese dhe parkingje për biçikleta, shenja rrugore dhe sinjalizim, si dhe një linjë të re ditore të udhëtimit me transportin e autobusëve. Për të përmirësuar ofertën turistike, parashikohen aktivitete për bashkëpunim me agjencitë turistike vendore dhe kombëtare për turizmin në hyrje, me theks në Liqenin e Prilep si një tërheqje turistike.

Turizmi aventuristik i ka potencialin për të shndërruar pozitivisht njerëzit, mjediset dhe ekonomitë. Përgjatë veprimtarive në nën-projekt do të kontribuojë në zhvillimin e turizmit aventuristik dhe do të nënkuptojë përmirësimin e konkurrencës lokale, bizneseve dhe punësimit në destinacion.

2. Suaza politike, ligjore dhe administrative

Procesi i vlerësimit të ndikimit në mjedis shërben si kontributi kryesor në procesin e vendimmarrjes nga autoritetet maqedonase, i cili duhet të aprovojë projektin përpara se të zhvillohet nga Komuna e Prilep, ndërsa BB siguron fonde për nën-projektin.

Suaza ligjore kombëtare

Procedura e vlerësimit të ndikimit në mjedisin është përshkruar në Ligjin për mjedisin. Gazeta Nr. 53/05, 81/05 24/07, 159/08 dhe 83/09; 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 163/13, 42/14, 129/15 dhe 39/16 (Kapitulli 11 / Nenet 76-94) ku janë transportuar kërkesat e Direktivave të BE-së për VNM (Direktiva 85/337 / EEC e plotësuar nga Direktivat 97/11 / EC, 2003/35 / EC dhe 2009/31 / EC).

Procedura fillon kur Investitori (Përfituesi i Nën-Projektit) i cili synon të zbatojë një projekt, i dërgon një Letër qëllimesh, në formë të shkruar dhe elektronike te Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (MMPH - Drejtoria / Administrata për Mjedisin), e cila është autoriteti përgjegjës për të gjithë procedurën. Administrata për Mjedisin është e detyruar të jep një informacion kthyes në lidhje me kërkesën specifike nëse ata duhet apo nuk duhet të fillojnë procesin e vlerësimit të mjedisit dhe të hartojnë Raportin e Vlerësimit Strategjik Mjedisor (VSM), Studimin e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis (VNM) ose Elaborat për mbrojtjen të mjedisit.

Procedura e shqyrtimit është një fazë gjatë së cilës MMPH përcakton nëse një VSM, VNM ose Elaborate duhet të zbatohen apo jo për një projekt të caktuar. Për zhvillimin e projekteve që nuk i përkasin listës së projekteve për të cilat duhet të kryhet procedura e VNM-së (projekte në shkallë të vogël), ekziston kërkesa për përgatitjen e një Elaborati për mbrojtjen e mjedisit - Raportin e vlerësimit të ndikimit në mjedisin (Raporti i VNM-së) (relevante për projektet e Kategorisë B nën BB OP 4.0.1 Procedura e vlerësimit mjedisor)

Gjatë procedurës së VNM-së brenda fazës së shqyrtimit, nëse vendimi ka qenë se nuk ka nevojë që të kryhet Procedura për ndikimi i mjedisit, investitori duhet të shqyrtojë procedurën për përgatitje e Elaboratit për mbrojtjen e mjedisit (Raporti i vlerësimi i ndidkimt të mjedisit). Kjo procedurë është e detyrueshme për projekte në shkallë të vogël (psh. Rindërtimi ose ndërtimi i rrugëve lokaledhe udhëve, ndërtimi i sistemeve lokale të furnizimit me ujë të pijshëm, sistemeve të ujërave të zeza dhe stacione pastruese në shkallë të vogël - më pak se 10 000 banësor ekuivalente, etj.), cilat shkaktojnë kështu afatshkurtër, të vogla ndikimet negative në mjedis, siç është përcaktuar në legjislacionin kombëtar me dy Rregullorja.

Rregullorja në vijim rendisni projektet për të cilat duhet të përgatitet Raporti i vlerësimit të ndikimit mbi mjedisn:

- Rregullore për listën e projekteve për të cilat duhet të përgatitet Raporti i vlerësimi i ndikimit mbi mjedisin - Elaborat nga investitori dhe Raporti duhet të miratiohet prej Sektori për mjedisit

dhe që është në suazën e Ministrinë e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (Gazeta Zyrtare "Nr. 36 / 12);

- Rregullore për listën e projekteve për të cilat duhet të përgatitet Raporti i vlerësimit të ndikimit mbi mjedisit nga ana e investitori dhe Raporti duhet të miratohet prej Kryetari i Komunës ose Kryetari i Qyteti Shkup (Gazeta Zyrtare e RM "Nr. 32/12).

Përmbajtja e elaboratit për mbrojtjen e mjedisit (Raporti i VNM) duhet të jetë në përputhje me Rregulloren për formën dhe përmbajtja e elaboratit (Raporti VNM) dhe procedurën për miratimin e Raportit për vlerësim i ndikimit të mjedisit (Gazeta Zyrtare e RM Nr. 123/12).

Elaborati për mbrojtjen e mjedisit (Raporti i VNM) përmban karakteristikat kryesore të aktiviteteve të projektit, ndikimet kryesore pozitive dhe negative mjedisore të identifikuara duke marrë parasysh të dhënat e mjedisit fillestar specifik për atë mjedis. Programi shumë i thjeshtuar për mbrojtjen e mjedisit përfshin masa të ndryshme që do të parandalojnë, zbutin dhe kompensojnë ndikimin negativ në të gjithë elementët e mjedisit, të cilat duhet të zhvillohen bazuar në legjislacionin kombëtar të mjedisit dhe praktikat e mira ndërkombëtare. Asnjë dëgjim publik nuk propozohet gjatë përgatitjes dhe miratimit të Elaboratit për mbrojtjen e mjedisit (Raporti i VNM) (sipas legjislacionit kombëtar).

Lista e rregulloreve ligjore dhe dokumentacionit mbi të cilin bazohen masat e propozuara për menaxhimin e mjedisit:

1. Ligji për mjedisin ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12 , 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 dhe 39/16)
2. Ligji për Menaxhimin e Mbeturinave ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 09/11, 51/11, 123/12, 147 / 13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15, 39/16 dhe 63/16)
3. Ligji për mbrojtjen nga zhurma në mjedis ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 dhe 146/15)
4. Ligji për cilësinë e ajrit të ambientit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr.100 / 12, 163/13, 10/15 dhe 146/15)
5. Ligji për mbrojtjen e natyrës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163 / 13, 41/14, 146/15, 39/16 dhe 63/16)
6. Ligji për administrimin dhe paketimin e mbeturinave ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163 / 13,146 / 15 dhe 39 / 16)
7. Ligji për sigurinë dhe shëndetin në punën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr.92 / 07, 136/11, 23/13, 25/13 137/13, 164/13, 158/14 , 15/15, 129/15 dhe 192/15)
8. Ligji për ujërat ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr.87 / 08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14 dhe 146/15);

9. Ligji për ndërtim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 70/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14 , 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 30/16, 31/16 dhe 39/16)
10. Ligji për shëndetin dhe sigurinë në punë ("Gazeta Zyrtare e RM" nr. 92/07, 136/11, 23/13 dhe 25/13)
11. Ligji për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13 , 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15 dhe 39/16)

Sipas legjislacionit kombëtar, për aktivitetet e parashikuara nga ky nën-projekt, ishin përgatitur tre elaborate për mbrojtjen e mjedisit. Vendimet për miratimin për elaborat e mbrojtjes së mjedisit tregohen më poshtë:

- Vendim për aprovim i Elaborati për mbrojtjen e mjedisit shtjellohet për një projekt të infrastrukturës për shtegun e biçikletave nga "Markova Cesma" deri te rruga që çon për fshatin Prisad komuna kadastrale Oreovec dhe komuna kadastrale Prisad, Komuna e Prilepit - nr.10-127 / 2 nga 09.05.2019 lëshuar nga Komuna e Prilepit (Shtojca 1);
- Vendimi për miratimin për mbrojtjen e mjedisit shtjellohet për një projekt për rrugë hyrëse me hapësirë parkimi për automjete të lehta motorike, në përputhje me Planin Urbanistik për komunën kadastrale Dabnica, Komuna e Prilepit - nr.10-78 / 2 nga 12.03.2019 lëshuar nga Komuna e Prilepit (Shtojca 2);
- Vendim për miratimin për mbrojtjen e mjedisit shtjellohet për një nënstacion elektrik me kulla dhe 10 (20) KV linja transmetuese e lidhur me qendrën rekreative sportive komuna kadastrale Dabnica, Komuna e Prilepit - nr. UP1-11 / 4 655/2019, lëshuar nga Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor të Republikës së Maqedonisë së Veriut (Shtojca 3).

<u>Politikat e mbrojtjes mjedisore dhe sociale të Bankës Botërore</u>

Politikat e mbrojtjes mjedisore dhe sociale të Bankës Botërore vlerësohen si një gur themeli i mbështetjes së tij për uljen e qëndrueshme të varfërisë. Qëllimi i këtyre politikave është parandalimi dhe zbutja e dëmit të padrejtë për njerëzit dhe mjedisin e tyre në procesin e zhvillimit. Këto politika ofrojnë udhëzime për BB dhe huamarrësit në identifikimin, përgatitjen dhe zbatimin e programeve dhe projekteve. OP 4.01 Vlerësimi i Mjedisit (VM) është një nga të dhjetë politikat e mbrojtjes mjedisore, sociale dhe ligjore të BB. VNM përdoret në BB për të identifikuar, shmangur dhe / ose zbutur ndikimet e mundshme negative mjedisore që lidhen me operacionet e huazimit. Qëllimi i VNM është të përmirësojë vendimmarrjen, të sigurojë që opsionet e projektit në shqyrtim janë të shëndosha dhe të qëndrueshme, dhe se njerëzit e prekur potencialisht janë konsultuar në mënyrë të duhur. Politika e vlerësimit mjedisor të BB dhe përpunimi i rekomanduar janë përshkruar në **Politika Operacionale (PO) / Procedura e Bankës (PB) 4.01: Vlerësimi i Mjedisi.**

Kjo politikë konsiderohet të jetë politikë 'ombrellë' për politikat mbrojtëse mjedisore të BB-së. Në përgatitjen e këtij dokumentacioni, përdoren politikat e mëposhtme:

- Politika Operative për Vlerësimin e Mjedisit (OP 4.01, 1999, rishikuar në Prill, vitin 2013);

- Politika Operative për Burimet Kulturore Fizike (OP 4.11, 2006);
- Politika Operative për Habitatet Natyrore (OP 4.04, 2001), si dhe

kërkesat e BB për shpalosjen e informatave të detajuara në Politikën e Qasjes në Informacion të rishikuar për herë të fundit në korrik, vitin 2015,

PO/PB për Habitatet Natyrore kanë për qëllim të sigurojnë që infrastruktura e mbështetur nga BB dhe projektet e tjera të zhvillimit të marrin parasysh ruajtjen e biodiversitetit, si dhe shërbimet e shumta mjedisore dhe produktet që habitatet natyrore mund t'i ofrojnë shoqërisë njerëzore. Politika kufizon rreptësisht rrethanat në të cilat çdo projekt i mbështetur nga BB mund të dëmtojë habitatet natyrore, d.m.th. zona të tilla tokësore dhe ujore ku shumica e bimëve dhe specieve natyrore janë akoma të pranishme. Në mënyrë të veçantë, politika e BB ndalon mbështetjen për projekte që mund të çojnë në humbje të konsiderueshme ose degradim të çfarëdo habitatesh natyrore kritike, përkufizimi i të cilave përfshin ato habitatet natyrore që janë:

- të mbrojtur ligjërisht;
- propozuar zyrtarisht për mbrojtje;
- të pambrojtur por të njohur për vlerën e lartë të ruajtjes.

Në përputhje me politikën e BB për Qasje në Informacion, Konsultimet Publike dhe Zbulimi duhet të ndjekin procedurat specifike: Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Aspekte Sociale do të publikohen dhe të jetë i disponueshëm në faqen e internetit të Kabineti i Zëvëndësminister për Qështje Ekonomike/Njësia për zbatimi i PKLL, në faqen e internetit të Komunës së Prilepit dhe Agjencisë për promovim dhe mbështetje të turizmit dhe do të shërbejë si dokumenti themelor për miratim.

2.1 *Konsultimet publike mbi Planin e Menaxhimit Mjedisor dhe Aspekte Sociale për projektin*

Plani i përgatitur i Menaxhimit Mjedisor dhe Aspekte Sociale (PMMAS) për këtë projekt do të jetë pjesë e dokumentacionit të ofertave dhe Kontratës me Kontraktorin (përgjatë faturave të sasive) i cili do të jetë i detyruar për zbatimin e masave të parashikuara sipas Planit të Zbutjes dhe Monitorimit (pjesë e kësaj PMMAS). Zbatimi i masave të parashikuara në këtë PMMAS është i detyrueshëm për Kontraktorin.

Në përputhje me SMM, ky PMM duhet të shpallohet në gjuhën angleze, maqedonase dhe shqipe dhe duhet të jetë send i konsultim publik para miratimit përfundimtar të nën-grantit. Sapo drafti i PMM të aprovohet nga Eksperti i Mjedisit prej NZP (Njësia për zbatimi i proketir dhe Specialisti i Mjedisit në BB, i njëjti do të publikohet në faqen e internetit të NZP (Kabineti i zëvendëskryetari për qështjeve ekonomike), Agjencisë për Promovimin dhe Mbështetjen e Turizmit dhe faqen në internet të komunës me ndikim të Prilep ku do të mbetet në dispozicion të publiku për të paktën 14 ditë. Një kopje e shtypyr do të jetë e disponueshme në Njësia për zbatimi i projektit (Kabineti i zëvendëskryetari i qështjeve ekonomike) dhe Komuna e Prilep. Thirrja për komente dhe thirrje për pjesëmarrje në mbledhjen e konsultimi publik (me kohën dhe vendin) do të shoqërojë ESMP. Takimi i konsultimi publik do të zhvillohet në komunën e prekur në fund të periudhës së konsultimit. Proaktivisht, Aplikuesi (Komuna e Prilepit), do të informojë dhe ftojë palët kryesore të projektit, duke përfshirë edhe OJQ lokale, komunat të prekura dhe bashkitë drejtpërdrejt dhe në mënyrë të përshtatshme. Komentet e paraqitura do të

përfshihen në Raport nga dëgjimi publik i cili do të jetë pjesë e versionit përfundimtar të PMM. Në këtë mënyrë të gjitha komentet nga publiku do të jenë në dispozicion të aplikantëve dhe ata do të marrin në parasysh të gjitha komentet përkatëse dhe do të përfshijnë përgjigjet dhe vërejtjet në PMM përfundimtar.

PMM duhet të kalojë në konsultim publik në gjuhën anglisht, maqedonisht dhe gjuhë shqipe. Zbatimi i Planit të Menaxhimit Mjedisor dhe Aspekte Sociale do të sigurojë ndërmarrjen me kohë të masave të detyrueshme dhe do të kontribuojë për realizimin e aktiviteteve të projektit pa ndikime të rëndësishme në mjedis.

Në mënyrë proaktive, Aplikuesi (komuna Prilep) do të informojë dhe ftojë palët kryesore të projektit, duke përfshirë OJQ lokale, komunat të prekura dhe bashkitë drejtpërdrejt dhe me mjete të përshtatshme. Gjatë periudhës së debatit publik, do të emërohet një person kontakti për mbledhjen e komenteve dhe vërejtjeve në lidhje me Planit të Menaxhimit Mjedisor dhe Aspektet Sociale dhe vërejtjet / komentet do të përfshihen në Raportin për debat publik. Kështu, komentet dhe vërejtjet do të merren në konsideratë dhe do të jenë pjesë e Planit Përfundimtar të Menaxhimit të Mjedisit dhe Aspekte Sociale.

3. Përshkrimi i projektit

3.1 *Hyrje*

Pas përcaktimit të potencialit turistik të Liqenit të Prilepit, Komuna e Prilep filloi përgatitjen e dokumentacionit të projektit me qëllim të pasurimit të ofertave turistike, të ofruara nga Liqeni i Prilep. Arritja e këtij qëllimi është parashikuar të zhvillohet përmes: Përmbushjes së nevojave dhe pritjeve të segmenteve prioritare të tregut dhe vizitorëve përmes aktiviteteve brenda vendndodhjes turistike, përmirësimit të infrastrukturës turistike përmes aksesit të vendeve turistike për rekreacion dhe pjesës tjetër të vizitorëve të mundshëm dhe promovimit të vendndodhjen turistike përmes shpërndarjes së informacionit (të shtypur dhe elektronik).

3.2 *Vendndodhja e projektit*

Kompleksi sportiv-rekreativ parashikohet të ndërtohet në bregdetin veri-perëndim të liqenit artificial, në afërsi të menjëhershme të motelit ekzistues. Vendndodhja është në një distancë prej 6.2 km nga qendra e qytetit të Prilep dhe rreth 4.0 km nga pika ku zhvillohet konkursi ndërkombëtar Boulder.

Kompleksi është në një lartësi mbidetare prej 750 - 760 metra. Qyteti i Prilep është në një lartësi prej 650 metra, kështu që diferenca në lartësi mbidetare prej 100-120 metrash nuk është problem për tu kapërcyer duke ecur ose çiklizuar.

Fillimi i rrugës për çiklizëm është nga dalja lindore e qytetit, kalon nëpër lokaliteti piktoresk "Markova Çeshma", ku rruga vazhdon përgjatë rrugës lokale për në zonën bregdetare jugore të liqenit artificial dhe lëviz përgjatë shpateve shkëmbore gëlqerore të Mali i Kozjak deri në fshatin Podmol.

Në vijim janë dhënë imazhe satelitore të fushëveprimit të qendrës Sportiv dhe Rekreim dhe mënyrën e rrugës së çiklizmit. (Figura 1 dhe figura 2), si dhe një tabelë me parcelat kadastrale që hyjnë në kufijtë e Qendrës së Sportit dhe Rekreacionit. Sipas dokumentacionit të planifikimit urban, të gjitha parcelat kadastrale brenda qendrës sportive dhe rekreacionit janë tokë ndërtimore e pakujdesshme me qëllim për sport dhe përdorim rekreativ. Të gjitha parcelat kadastrale janë në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe përfituesi nuk e fiton shpronësimin e tokës, si dhe shndërrimin e tokës ose ndryshim në përdorimin aktual të tokës ose rivendosjen e popullatës lokale.

figurë 1 Pamje satelitore e objektit të Qendrës së Sportit dhe Rekreacionit

tabelë 1 Parcelat të kadastrës që hyjnë në kufijtë e fushëveprimit të Qendrës së Sportit dhe Rekreacionit

Nr. I KP	Kultura / qëllimi	Zona (м2)	pronën
1489	Tokë ndërtimore	10286	Republika e Maqedonisë së Veriut
1490.	Tokë ndërtimore	997	Republika e Maqedonisë së Veriut
1485	Tokë ndërtimore	590	Republika e Maqedonisë së Veriut
1484	Tokë ndërtimore	1773	Republika e Maqedonisë së Veriut
1483	Tokë ndërtimore	2001	Republika e Maqedonisë së Veriut
1482	Tokë ndërtimore	1959	Republika e Maqedonisë së Veriut
1491	Tokë ndërtimore	2571	Republika e Maqedonisë së Veriut
1492	Tokë ndërtimore	4597	Republika e Maqedonisë së Veriut
1493	Tokë ndërtimore	2882	Republika e Maqedonisë së Veriut
1476 (pjesa)	Tokë ndërtimore	2231	Republika e Maqedonisë së Veriut
1495	Tokë ndërtimore	7228	Republika e Maqedonisë së Veriut
1497	Tokë ndërtimore	5406	Republika e Maqedonisë së Veriut
1499	Tokë ndërtimore	2731	Republika e Maqedonisë së Veriut
1501/1	Tokë ndërtimore	1392	Republika e Maqedonisë së Veriut
1501/2	Tokë ndërtimore	531	Republika e Maqedonisë së Veriut
1500	Tokë ndërtimore	2384	Republika e Maqedonisë së Veriut

figurë 2 Pamje satelitore e shtrirjes së rrugës së çiklizmit

3.3 Përshkrimi teknik dhe teknologjik i aktiviteteve

SHTEG PËR BIÇIKLETA

Situata ekzistuese: Vendndodhja e parashikuar për shtegun të biçikletave përdoret nga çiklistët për rekreacion. Shtegun ekzistues është kryesisht rrugë pa vend ndotëse pa ndriçim që kufizon lëvizjen në mbrëmje. Kjo shteg biçikletash është vetëm një segment nga shtegu më e gjatë prej 23 km rreth Liqenit të Prilepit dhe qytetit të Prilepit që do të zhvillohet dhe shfrytëzohet në të ardhmen e afërt.

Situata e ri-projektuar: Vendndodhja e këtij nën-projekti është në Komunat kadastrale (KK) Oreovec dhe Prisad, Komuna e Prilepit, në një lartësi mbidetar prej 689 deri në 830m. Fillon nga vendi "Markova Cesma" dhe shkon në rrugën hyrëse për fshatin Prisad.

Gjatësia e trasesë është rreth 7300 metra dhe do të jetë, në të gjithë gjatësinë e saj, rruga ekzistuese e tokësuar e azhuruar Aktiviteti parashikon një shteg biçikletë asfalti me një profil të tërthortë gjithsej me maksimum 3m, i ndriçuar në të gjithë gjatësinë.

Sipërfaqja e projektit është rreth 2.2 ha. Fushëveprimi i projektit, i cili është objekt i zhvillimit të një projekti infrastrukturor - shteg biçikletash, përcaktohet në suazat e parcelave kadastrale që kanë rrugë publike përdorimin e tokës (kulturë / qëllim kadastral) dhe janë në pronësi të Republikës së

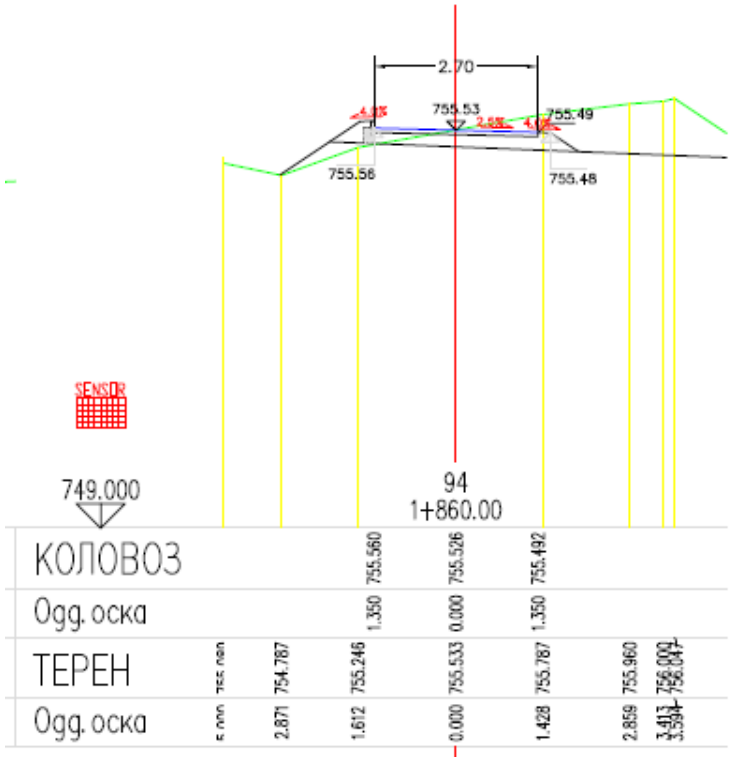

figurë 3 **Profil i tërthortë i shtegu për biçikletës**

Maqedonisë së Veriut: RK Oreovec (RK Nr.4460 / 1, 3453, 3450 dhe 457-pjesë) dhe RK Prisad (RK Nr. 3020).

Sipërfaqja, objekti i punimeve është një rrugë ekzistuese tokësor. Në kuadër të projektit nuk ka vende arkeologjike ose trashëgimi arkitektonike të pasurive të patundshme.

Terreni nëpër të cilin kalon shtegu i biçikletave nuk ka shenja të dukshme të rrëshqitjeve ekzistuese të rrëshqitjeve në tokë, ose rrëshqitje të dheut që mund të ndodhin. Kategorizimi i terrenit (sipas standardit GN-200) është kategoria 3 dhe 4 e tokës (tokës).

Në përputhje me legjislacionin pozitiv dhe në përputhje me dokumentacionin teknik (Projekti i Infrastrukturës), janë miratuar elementët e mëposhtëm të projektit:

- Shpejtësia e projektit - 30 km / orë
- Gjerësia e shtegut të biçikletave - në përputhje me kushtet e PI (Projekti i Infrastrukturës), maksimum 3,00 m
- Konstrukcion i krosit

Të gjithë elementët e tjerë janë në përputhje me normat dhe standardet teknike në fuqi për hartimin e këtij lloj i objekteve.

Zgjidhje horizontale : Shtegu të biçikletave është një gjatësi totale prej rreth 7300 m. Lakoret horizontale janë zgjedhur të jenë në përputhje me dokumentacionin urban (hapësinor), si dhe për të mundësuar një trafik efikas dhe të sigurt.

Profil i tërthortë : Profilit tërthortë përcaktohet nga: Gjerësia e korsit, e cila është në përputhje me dokumentacionin e projektit dhe në përputhje me situatën ekzistuese në terren (Figura 3).

Konstrukcioni i krosit i miratuar për shtegun i biçikletave: Krosi është i asfaltuar me trashësi 7 cm, një shtresë zhavorri me trashësi 20 cm dhe kthesa prej betoni 5/22/80 të vendosura në bazën e betonit.

Rruga e HYRJEVE ME PARKIM PËR MAKINA TË LEHTË MOTORIKE

Rruga hyrëse dhe parkingu për automjete të lehta motorike dhe biçikleta të parashikuara për hyrjen e lehtë të vizitorëve në zonën ekzistuese të piknikëve (kompleksi i ardhshëm rekreativ sportiv) është planifikuar të ndërtohet në bregdetin veri-perëndimor të liqenit artificial në afërsi të menjëhershme të objektit ekzistues të motelit në një distancë prej 6,2 km nga qendra e qytetit të Prilep dhe në një lartësi mbidetar prej 755,60 në 760,66 metra.

Vendndodhja specifike e parashikuar për një rrugë hyrëse me hapësirë parkimi përfshin disa pjesë të parcelave kadastrale: PK1565 / 3, PK1567 / 3, PK1583 / 1, PK1567 / 1, PK1566 dhe PK1565 / 1.

Situata ekzistuese: Vendndodhja e parashikuar për rrugën hyrëse dhe hapësirën e parkimit është në drejtim të veri-jug dhe është e vendosur në tokë të pazhvilluar pjesërisht e mbuluar me material tampon të përdorur si qasje ekzistuese në vendndodhjen aktuale të parkimit. Kjo zonë është përdorur tashmë si një vend parkimi për lokacionin ekzistues të piknikëve, dhe me investimin do të çojë në përmirësimin dhe azhurimin e kushteve ekzistuese me qëllim të përmirësimit të qasjes në piknik dhe zonës rekreative të të gjithë vizitorëve.

Kusht i ri-projektuar: Vendndodhja ka drejtimin veri-jug. Hyrje në zonën e parkimit për automjete të lehta motorike dhe biçikleta parashikohet nga rruga ekzistuese rajonale R1312 Prilep - Izvor - Veles nga ana perëndimore.

Në suazën e dokumentacionit teknik i Projektit Bazë , është zhvilluar një projekt Elektro-teknik për të sqaruar ndriçimin e zonës së parkimit dhe rrugës specifik.

Një rrugë hyrjëse është parashikuar me gjerësi prej 6m dhe gjatësi 34,60 m. Eshtë planifikuar të kthehet në të majtë me një rrugë banimi me një fund të verbër. Ka një gjerësi prej 5,5 m (2 x 2,75 m).

Në fillim të rrugës së banimit (pjesa e brendshme e rrugës hyrëse), është planifikuar gjithashtu një vend parkimi për 20 automjete të lehta motorike dhe një vend parkimi për personat me aftësi të kufizuara. Parkimi është planifikuar paralelisht me rrugën e banimit dhe është 15,5m gjerësi dhe 47,3m i gjatë. Hyrja nga rruga hyrëse në zonën e parkimit sigurohet përmes rrugës së banimit me gjerësi 5,5m ', një rreze kurbë horizontale prej 8m' dhe një pjerrësi të gjatë me gjatësi 19,3m dhe një pjerrësi prej 5,18% nga pika 3 (759,00) deri në pikën 2 (758,00).

Linja e krosit është e mbyllur me kthesa betoni me dimensione 20 / 22cm.

Trotuaret janë të shtruara me pllaka becaton me d = 6cm dhe mbrohen me kthesa betoni me dimensione 8 / 20cm.

Elementet e projektit: Elementet e mëposhtëm të projektit janë miratuar në këtë projekt:

- varg i rrugës me hyrje të brendshme rrugore dhe rrugë me hapësirë parkimi
- shpejtësia e projektit V = deri në 30 km / orë
- gjerësia e rrugës 5,5m '- 6,0m'
- Gjatësia e hapësirës së parkimit 7,0 + 5,5 m '
- Gjatësia e rrugës hyrëse 34,60m '
- gjatësia e rrugës së banimit 81,52m '
- gjatësia e mbarimit të verbër 10,90m '
- gjatësia totale e arteries së trafikut (rruga hyrëse dhe rruga e banimit) 116,12m '
- gjatësia totale e hapësirës së parkimit 50,10m '
- Sipërfaqja e përgjithshme e rrugës hyrëse me hapësirë parkimi P = 1447,28m ^{2} .

Në fazën e parë është parashikuar asfaltimi i rrugës hyrëse (nga rruga rajonale R239 siç tregohet në figurën më poshtë), segmenti i parë i rrugës së banimit dhe zona e parkimit të mbyllura me skajet e nevojshme të betonit me dimension 20 / 22cm, ndërsa në faza e dytë parashikohet të asfaltojë rrugën e banimit me mbaresën e saj të verbër, trotuaret dhe mbjelljen e barit në sipërfaqet përreth.

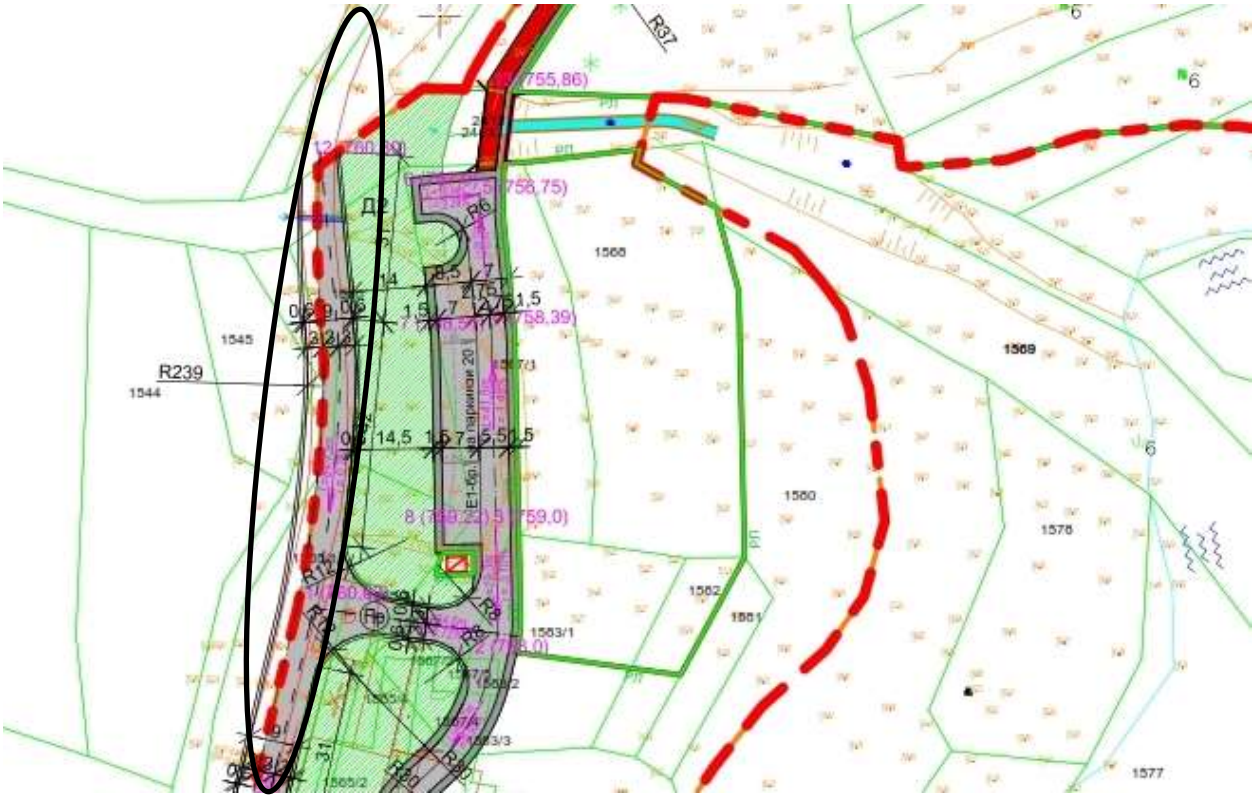

figurë 4 Pamje skematike e rrugës Rajonal (e shënuar me të zezë), rruga hyrëse dhe hapësira e parkimit
(Zona e shënuar me të verdhë është zona ekzistuese e parkimit, ku është planifikuar rregullimi i rrugës hyrëse dhe parkimit.)

Zgjidhja horizontale: Linjat të krosit të rrugën hyrëse janë në një gjerësi prej 3,0m 'nga e djathta dhe 3,0m' në anën e majtë të rrugës. Rruga e banimit është me dy korsi trafiku me gjerësi 2,75 m 'nga e majta dhe 2,75 m' në të djathtë. Hapësira e parashikuar e parkimit është me gjatësi 47,3 m dhe gjerësi 15,5 m.

Konstrukcioni i krosit: Struktura e korsit të rrugës me hapësirë parkimi është zgjedhur në mënyrë që të mundësojë një trafik efikas dhe të sigurt për këtë lloj rruge.

Ndriçimi në rrugë në parking: Qëllimi i ndriçimit publik është të sigurojë një fluks të rehatshëm dhe të besueshëm të trafikut në kushtet e natës, të ngjashme me atë në kushtet e ditës. Duke marrë parasysh trendin e kursimit të energjisë, llambat LED që prodhojnë fluks të mirë të dritës, konsumojnë pak energji elektrike dhe kanë një kohëzgjatje të gjatë (jetë). Ndriçimi LED për ndriçimin në rrugë është krijuar për të ndriçuar parkingun.

Llambat e rrugës do të vendosen në shufrat e galvanizuar H = 10m. Janë parashikuar llamba inteligjente Rolle 78W, me rregullimin automatik të parashikuar sipas periudhës kohore (më të ndritshme ose më të errët) dhe mjedisit.

Montohen në shufra me galvanizëm çeliku me dy anë. Montimi i shufrave do të bëhet në një themel prej betoni, dhe për mbrojtjen nga tensioni në prekje dhe në llogore, janë hedhur rripi i hekurit-galvanizuar, një rrip paralajmërimi PVC dhe një kabllo energjie.

PLATEAU ME TERRACET, SHTËPITË TË VERËS DHE PAJISJET URBANE

Situata ekzistuese: Vendndodhja e planifikuar për ndërtimin e një pllajë me tarraca, shtëpitë të verës dhe instalimin e pajisjeve urbane është vendosur brenda zonës së destinuar për qendrën sportive dhe rekreative sipas dokumentacionit të planifikimit hapësinor.

Përgatitja e terrenit dhe performanca e përmbajtjes : Terreni do të përgatitet me pastrimin e shkurreve dhe barit (bimësi të ulët).

Punimet e Tokës: Punimet në tokë kryhen në përputhje me rregulloret në fuqi me mbrojtjen e nevojshme të gërmimit të vendit të ndërtimit. Në gërmim është e nevojshme të kryhet përzgjedhja e tokës së gërmuar me karakteristika më të forta deformuese (zhavorri dhe rëra). Ata me karakteristika më të dobëta (humus, pluhur, argjilë) do të merren në deponinë ligjore për një qëllim të tillë (deponi për mbeturina inerte), dhe pjesa tjetër do të përdoret për argjinaturë. Gërmimet kryhen mekanikisht në nivelin / shtresën e gurit të grimcuar. Pjesa tjetër e gërmimeve bëhet e kombinuar në mënyrë mekanike dhe manuale.

Hapësira me shumë qëllime: Objekti më i madh në funksion të zonës rekreative është hapësira shumëplanëshe, e parashikuar nën hijet e pyllit me gjelbërim të përhershëm të vendosur në vend. Terreni është me një pjerrësi relativisht të butë me drejtim Perëndim-Lindje. Për shkak të afërsisë së rrugës Rajonale P1312 Veles - Izvor - Prilep, qasja në lokacion është lehtësuar në mënyrë të konsiderueshme, dhe kështu transportimi i materialeve. Hapësira multimediale është një kompleks prej 3 shtëpitë të verës dhe njëzet stola që do të shërbejë si një vend për pushim të vizitorëve dhe turistëve (fig. 5), dhe pllajë e cila do të shërbejë për kryerjen e manifestimeve kulturore dhe argëtuese, koncerte dhe një vend për shoqërizimin e turistëve. Të gjitha pjesët e kompleksit janë të ndërtuara me materiale natyrore - guri dhe druri në mënyrë që të mbajnë pamjen e ambientit natyror.

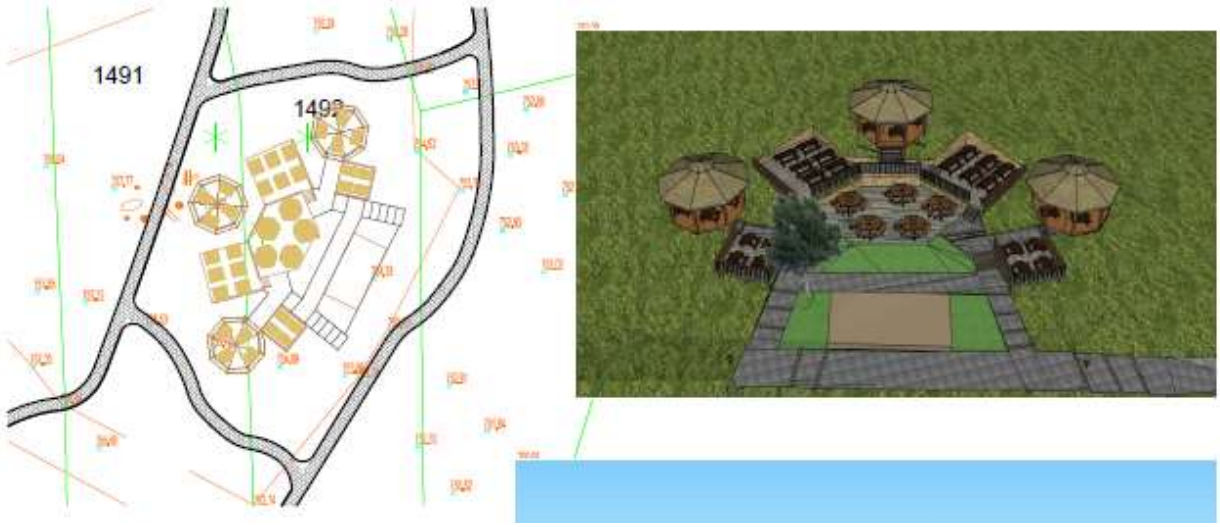

figurë 5 Pamje skematike dhe animim i hapësirës multimedial

Shtëpitë të verës: Në vendndodhjen e parashikuar për rekreacion në kornizat e hapësirës multimedial të lidhur me shtigjet e këmbësorëve, në vendet e përcaktuara më parë, është planifikuar instalimi i objekteve të vogla për pushim - shtëpitë të verës e vizitorëve (Figura 6). Këta shtëpi të verës janë plotësisht të ndërtuara me materiale natyrore - dru. Ato janë të mbuluara me ndërtim të çatisë prej druri së bashku me tavolina prej druri, stola ulëse dhe gardh.

figurë 6 Pamja e shtëpitë të verës së parashikuar

Pajisjet urbane (disa lloje tavolinash dhe stola, kosh mbeturinash): Është planifikuar të instalohen pajisjet e nevojshme urbane të ndërtuara nga materiale natyrore (Figura 7).

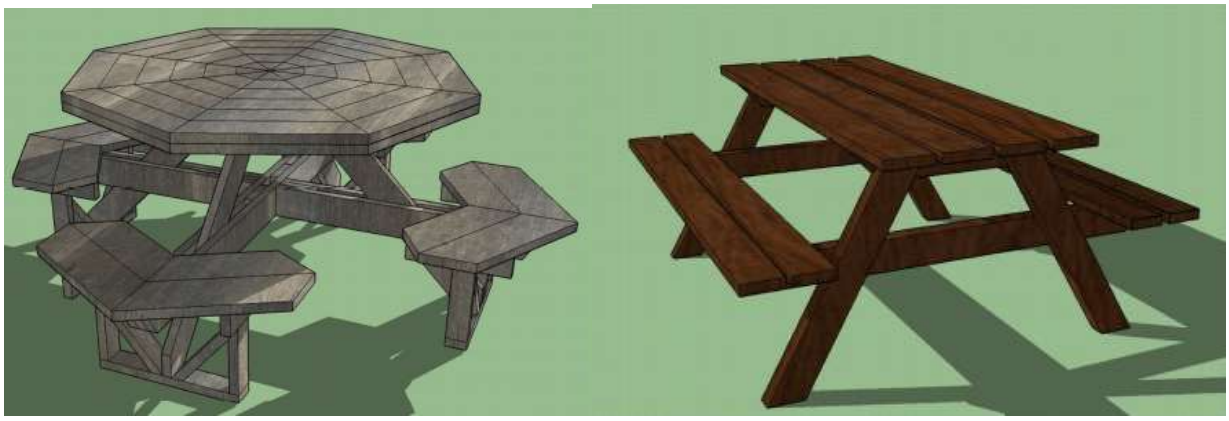

figurë 7 tavolina dhe stola

Tabelat e informacionit: tabelat e informacionit të bëra nga lënda e dushkut do të zhvillohen dhe vendosen. Tabelat e informacionit do të vendosen në dy lokacione (figura 8).

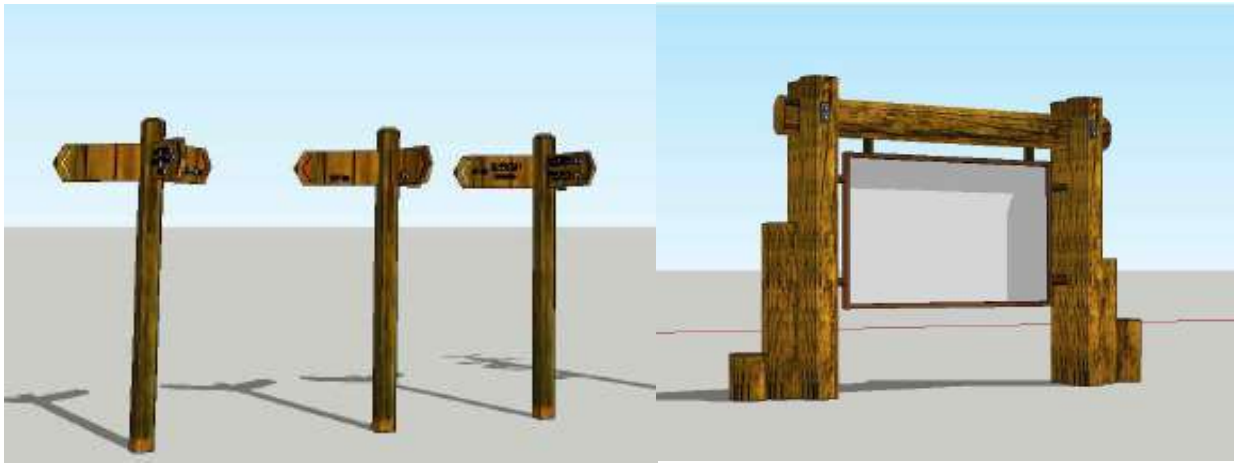

figurë 6 Shenjat rrugore dhe tabelat e informacionit

Shenjat rrugore: Shenjat do të vendosen përgjatë shtigjeve. Do të jenë prej druri lisi, të ankoruar në tokë.

Parkimi i biçikletave: Për qasje të lehtë të vizitorëve, turistët dhe aventurierët po planifikojnë të ndërtojnë një parking (Figura 9). Brenda parkingut ka parking për biçikleta (15 vende).

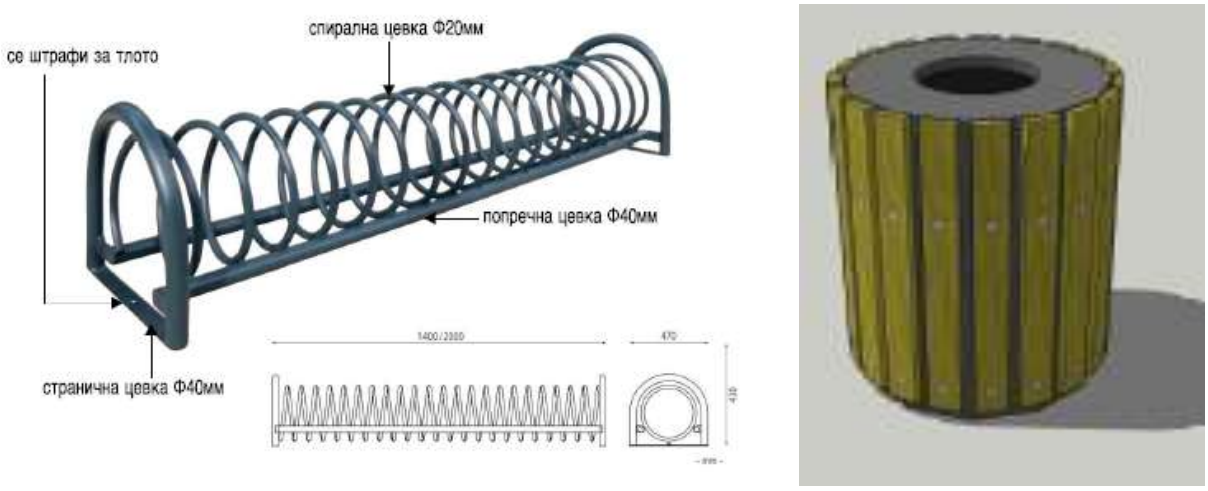

figurë 9 Parkimi i biçikletave dhe koshi i mbeturinave

PLANET E HAPUR SPORTIT

Hapësira për terrene sportive të hapura të destinuara për qasje të lehtë të vizitorëve në kompleksin rekreativ sportiv është planifikuar të ndërtohet në bregdetin veri-perëndim të liqenit artificial.

Vendndodhja specifike e parashikuar për terrene sportive të hapura përfshin disa pjesë të parcelave kadastrale: PK 1476, PK 1492, PK 1493 dhe PK 1495.

Gjendja ekzistuese: Vendndodhja e paraparë për terrene të hapura sportive është në drejtimin veri-jug dhe ndodhet në tokë me qëllim të përdorimit - sport dhe rekreacion sipas planifikimit dhe dokumentacionit të projektit.

Përshkrimi i funksionalitetit: Me projektin bazë parashikon ndërtimin e terenet të lojërave sportive të hapura të asfaltit: një shesh lojërash basketbolli me tavolina ping pongu në sipërfaqe asfalti me dimensione prej 47x17m (799 m2) dhe një shesh lojërash sportive në natyrë për volejboll me dimensione të sipërfaqes së asfaltit 22x13m (286m2).

Përgatitja e terrenit dhe ndërtimi i terreneve të lojërave

Puna përgatitore: Terreni përgatitet me pastrimin e shkurreve dhe bimësisë me bar.

Punimet e tokës: Punimet në tokë kryhen në përputhje me rregulloret në fuqi me sigurimin e nevojshëm të gërmimit. Në gërmim është e nevojshme të kryhet përzgjedhja e tokës së gërmuar me karakteristika më të forta deformuese (zhavorri dhe rëra). Ata me karakteristika më të dobëta (materiale të tepërta të gërmuara në tokë, pluhur, argjilë) merren në deponinë legale për mbeturina inerte, dhe pjesa tjetër përdoren për argjinaturë. Gërmimet kryhen mekanikisht në nivelin më të ulët të gurit të vockël. Pjesa tjetër e gërmimeve bëhet e kombinuar në mënyrë mekanike dhe manuale.

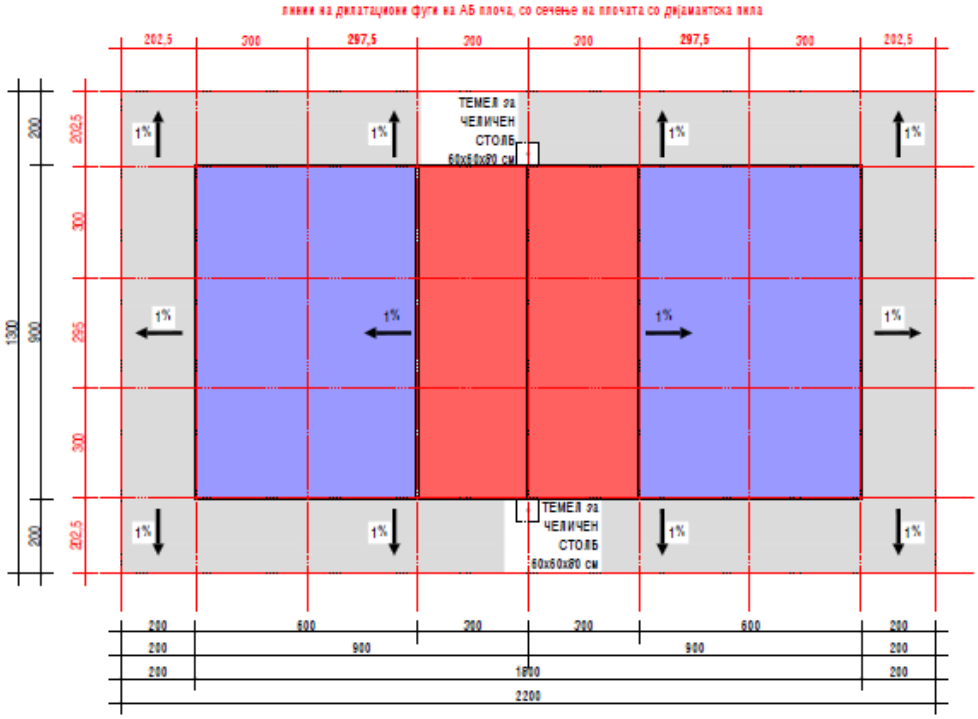

figurë 10 Pamje skematike e sheshit të lojërave të basketbollit

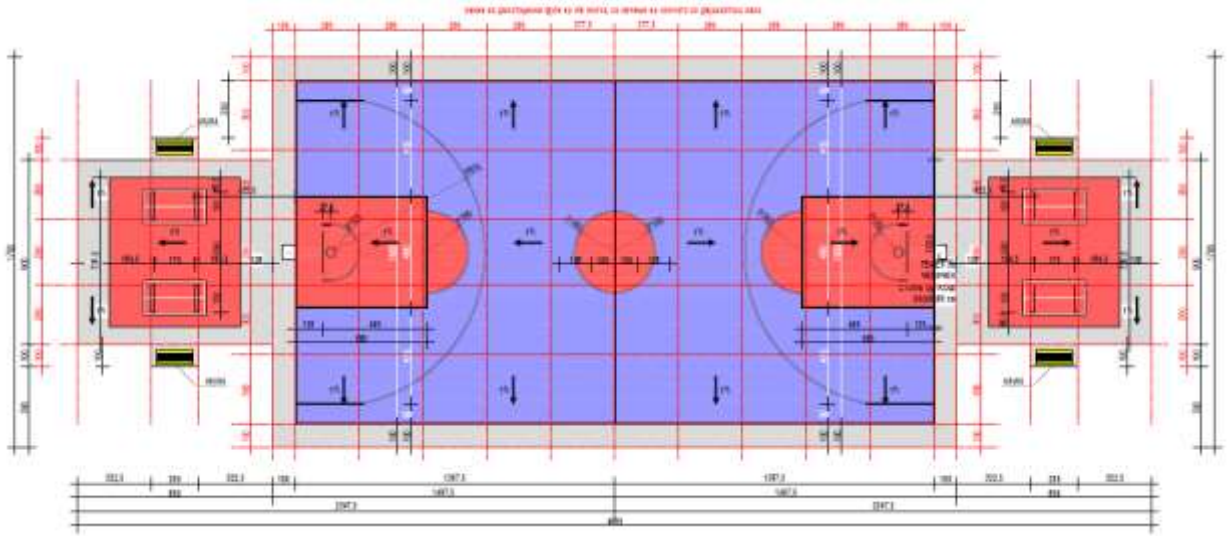

figurë 7 Pamje skematike e sheshit të lojërave të volejbollit

Punimet e betonit të armuar: Ndërtohen bazat AB kryhen me spiranca për shportat dhe sipërfaqet.

Pajisje: Në tokë ka një vendosje të dy shportave të madhësive sipas standardeve të FIBA për të luajtur basketboll, si dhe dy tavolina të fabrikuara ping-pongu. Gjithashtu sigurohet instalimi i stolave për vizitorët si dhe koshat mbeturinash. Sheshi i lojërave të hapura për volejboll do të përmbajë shtylla dhe rrjeta të instaluara në përputhje me standardet.

SHTIGJET PEDESTRIANE

Rruga e këmbësorëve është pjesë e qendrës rekreative sportive dhe qëllimi i tyre kryesor është të lehtësojnë navigimin dhe lëvizjen e lehtë të vizitorit në kompleks, dhe do të ndërtohen në bregdetin veri-perëndimor të liqenit artificial.

Shtrirja specifike e parashikuar për shtegun e këmbësorëve përfshin disa pjesë të parcelave kadastrale: PK1349, PK1348, PK2411 / 1, PK1500, PK1498, PK1465 / 1, PK1501 / 2, PK1501 / 1, PK1497, PK1489, PK1488, PK1490, PK1491, PK1492, PK1495 dhe i plotë PK1499.

Gjendje ekzistuese : Vendndodhja për shtegun e këmbësorëve është në drejtimin veri-jug dhe ndodhet në tokë me qëllim përdorimi - sport dhe rekreacion sipas planifikimit dhe dokumentacionit të projektit. Zona ka një rrugë ekzistuese të tokës që do të përmirësohet me investimin e parashikuar.

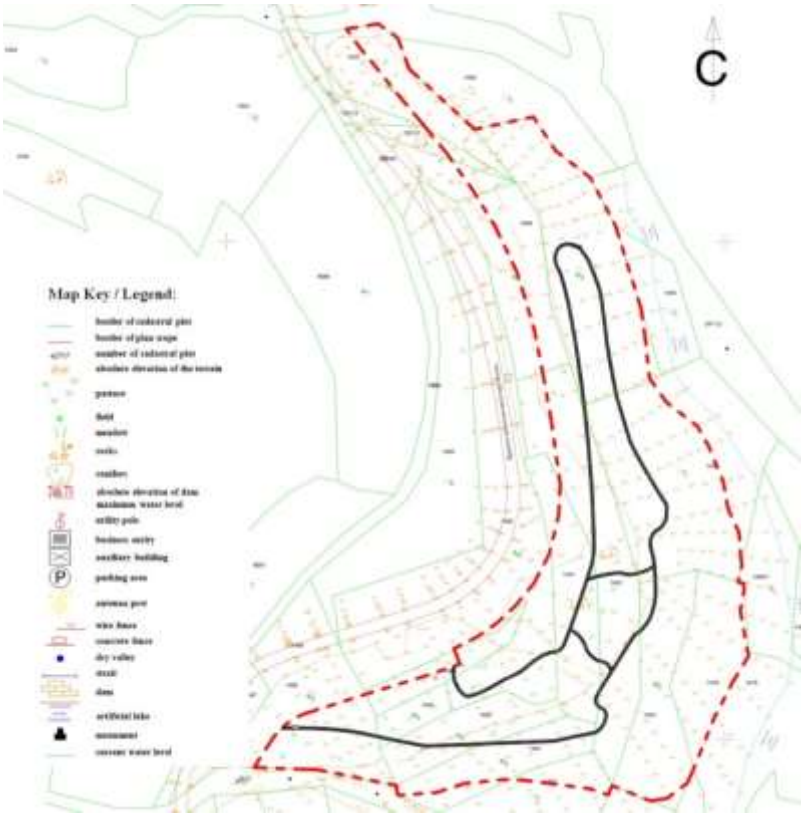

figurë 8 Shikimi i shtigjeve të këmbësorëve brenda qendrës së sportit dhe rekreacionit

Gjendja e ri-projektuar : shtegu është me drejtim shtrirje veri-jug. Qasja në shtegun e këmbësorëve është parashikuar nga ana perëndimore e zonës nga rruga ekzistuese rajonale R1312 Prilep - Izvor - Veles dhe nga shtegu i ri-projektuar.

Qasja e vizitorëve në shtegun e këmbësorëve mundësohet nga dy hyrja nga ana veriperëndimore e qendrës sportive dhe rekreative. Shtigjet këmbësore janë me gjerësi 1,5m 'dhe gjatësi 700m'. Është parashikuar të bëhet prej pllakave becaton me d=6cm në një bazë rërë d= 5cm në një shtresë zhavorri të mbushur mirë 15 cm. Ato mbrohen nga kthesat e betonit me dimension 8 / 20cm. Shtigjet janë parashikuar në shpatin ekzistues të fushës nga 0.61% - 21.46%. Pika më e lartë e lartësisë është 757,90 l.md në hyrje të shtegut për këmbësorë në mënyrë që të rrafshohet me lartësimin e një shtegu ekzistues çiklizmi në atë pjesë. Pika më e ulët e lartësisë mbidetare në 756,75 m është në fund të rrugës së banimit është projektuar për të siguruar qasje më të mirë në shtegun që çon në qendrën sportive dhe rekreative. Sipërfaqja e përgjithshme e shtegut për këmbësorë është P = 1050m2.

Elektriciteti

Vendndodhja e ndriçimit në shtigjet e këmbësorëve është në një qendër turistike dhe rekreacioni në komunën kadastrale të Dabnica, Komuna e Prilepit.

Pikat e fuqisë: Ndriçimi i plotë i ri-projektuar i shtegut të këmbësorëve dhe shtegut të biçikletave është planifikuar të mundësohet nga nënstacioni i shtyllës së sapo krijuar. Kjo faqe për instalimin e nënstacionit të shtyllës miratohet nga kompania e autorizuar e shpërndarjes - EVN KEC Prilep sipas projektit dhe dokumentacionit urban.

Furnizimi me energji elektrike dhe gërmimet e llogoreve prej tokës: Një kabllo PPOO-A 4x10 mm2 do të instalohet në lidhjen midis candelabras. Gjatësia e trasës është 400 m. I njëjti lloj kabllo do të vendoset midis shtyllave që do të ndriçojnë shtegun i biçikletave. Kablloja do të instalohet në llogore e tokës prej 0,8 m x 0,4 m.

Në pllajën multimedial do të instalohen 28 shtylla ndriçuese me lartësi prej 3,5 m. Në parking do të instalohen 4 shufra me lartësi prej 10m, dhe në shtegun i biçikletave do të instalohen 25 shtylla në gjatësi prej një kilometër, 6 m të lartë. Si pjesë e aktiviteteve të projektit, do të instalohen gjithsej 57 shtylla.

Në vendet ku kabllo kalon nën shtigjet e këmbësorëve, kablloja tërhiqet në gypa plastikë Φ110 për shkak të mbrojtjes së saj mekanike.

Karakteristikë ndriçuese e llambave dhe shufrave: Llogaritja e kompjuterit bëhet për shkëlqimin e ndriçimit. Karakteristika fotometrike për shtegun e këmbësorëve.

Pajisjet e lehta janë të dizajnuara me llampa të tipit "Polar" Disano Italy, me një "goditje" që do të vendoset në shufrat e duhur. Karakteristikat fotometrike për shtegun e biçikletave.

Për ndërtimin e instalimeve elektrike për ndriçimin publik përgjatë shtegut të biçikletave, janë destinuar të ashtuquajturat llamba "SMART" që kanë aftësinë për të rregulluar gjatë funksionimit me shumë nivele. Llambat kanë aftësinë për të programuar paraprakisht 4 mënyra individuale të funksionimit në varësi të kohës së fillimit, me aftësinë për të funksionuar individualisht pa kontroll

qendror. Dritat kanë një funksion kalendarik astronomik të ndërtuar për të lejuar që mënyrat e funksionimit të rregullohen në varësi të ndryshimit të ditës dhe natës.

Të gjitha shufra janë dizajnuar të galvanizuar, sepse është një vend ku ka një avullim të madh (liqeni artificial) dhe lagështi, kështu që është e nevojshme të përdoren lagështi dhe shtylla rezistente ndaj ndryshkut.

Mbrojtje ndaj tensionit të tepërt: Kur kryeni të gjithë ndriçimin e jashtëm, sigurohet një shirit tokëzimi 25 x 4 mm i cili shkon ndërmjet të gjitha shtyllave. Të gjitha shtyllat kanë një vidë tokëzimi, mbi të cilën duhet të bëhet tokëzimi i shtyllave. Vargu do të shtrihet në tokë. Për shkak të mbulimit, vargu duhet të jetë i kompresuar mirë.

Llogaritja elektrike: Ndriçimi i shtegut të këmbësorëve në qendrën turistike dhe rekreative në komunën kadastrale të Dabnica, Komuna e Prilepit, KK Prilep, përdoren shufra metalikë me lartësi H = 3,5 m me 1 llamba të pajisura në linjat me 1 llambë me fuqi individuale të një 55W llambë.

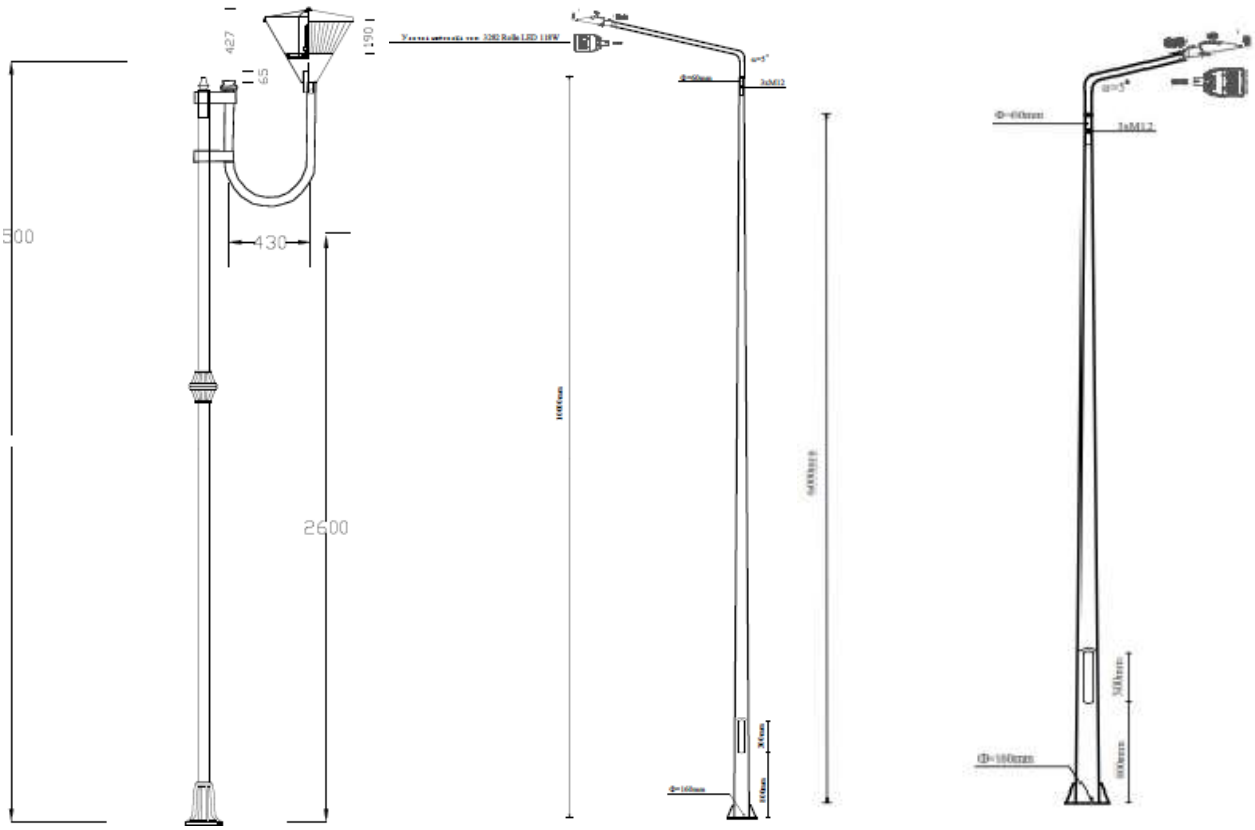

figurë 9 Paraqitje i dy modeleve të candelabras

4. Të dhënat themelore

Aktivitetet e parashikuara të nën-projektit për "Liqeni i Prilepit - Aventurat të Reja, Mundësitë të reja" dhe rrethina janë pjesë e Komunës së Prilepit.

Komuna e Prilepit

Komuna e Prilepit është e vendosur në pjesën qendrore të rajonit jugor të Republikës së Maqedonisë. Ajo mbulon një sipërfaqe totale prej 1,195 km2 dhe sipas zonës është komuna më e madhe në Maqedoni. Gjithsej janë 59 vendbanime - qyteti i Prilepit dhe 58 fshatra. Mbulon fushën e Prilepit që shtrihet përmes pjesës veriore të luginës më të madhe në Maqedoni - Pelagonia.

figurë 10 Komuna e Prilepit brenda Republikës së Maqedonisë dhe vendbanimet në Komunën e Prilepit

Komuna e Prilepit është e vendosur në një lartësi prej 620 deri 650 m, deri në 680 m në pjesët më të larta, ndërsa malet më të larta në komunë janë deri në një lartësi prej 1.500 m. Koordinatat e qytetit janë: 41 ^{0} 21 ’22 ”Gjerësia e Veriut dhe 21 ^{0} 35 '7 "Gjerësia Lindore.

Karakteristikat e reliefit

Komuna e Prilepit ka një fizionomi të larmishme dhe mjaft komplekse. Ai përfshin pjesë të dy zonave gjeografike: Vardarit dhe Pelagonisë. Sipas karakteristikave të relievit, përbërja gjeologjike dhe formacionet gjeomorfologjike ndahen në tre pjesë: Prilepsko Pole, Raec dhe pjesë e Mariovo.

Prilepsko Pole zë pjesën veriore të Pellgut Pelagonia dhe përfaqëson një fushë aluviale pak të prirur drejt lumit Prilep dhe degëve të tij. Rrafshina verifikohet nga male të ulëta dhe shtrihet në një lartësi prej 600 - 700 m. Pjesa veriore e Pellgut Pelagonia, dmth fusha e Prilepit, është ana jugore të malit Dautica (2058 m) dhe Mali i Babuna (1499 m).

Midis Mariovo dhe Prilepsko Pole ngrihet Mali Selechka (1474 m), me anët e saj të rrumbullakosura, dhe anët janë prerë me rrjedhë ujore të shumta të shkurtra (të ndërprera dhe të përhershme).

Mali i Drenit (1664 m) ngrihet mes Prilepsko polje, Raecka Kotlina dhe Mariovo. Këtu ndodhet Ligurasa (1152 m) përmes së cilës Mariovo lidhet me luginën e Raecit, dhe përmes saj dhe me luginën e Vardarit.

Lugina e Raechka është në pjerrësi drejt lindjes përgjatë të njëjtit lumë dhe është një përmbytje deluviale e formuar nga rrjedhjet e lumenjve.

Karakteristikat gjeologjike

Në terma gjeotektonikë, territori i Komunës i përket njësive gjeotektonike: Masiv i Pelagonisë dhe Zonës së Vardarit.

Masivi pellazg përbëhet nga terrene të ndërtuara me shkëmbinj shumë metamorfikë në këtë zonë të përfaqësuar nga disa lloje.

Zona e Vardarit si njësi gjeotektonike i përket pjesëve lindore të Komunës dhe kryesisht përbëhet nga sedimente me pjekuri të moderuar.

Sipas karakteristikave gjeologjike dhe vetive themelore të shkëmbinjve, terreni është i diferencuar në tre grupe: shkëmbinj pa kufij, të shpërndarë përgjatë luginave dhe pjesëve të tyre buzë, muret e luginës së maleve, shkëmbinjtë e lidhur dobët, të përhapur mbi luginat neogjene dhe malësitë malore dhe shkëmbinj të lidhur fort, që përbëjnë gurët dhe muret gjysmë të cunguara (granite, gneisses, amphibolites, shkëmbinj karbonat, gur ranor dhe mikastas).

Sipas stabilitetit, kryesisht ka terrene të qëndrueshme, të ndërtuara me shkëmbinj karboni, graniti, gneisses dhe mikastas, ka relativisht të qëndrueshme, të cilat janë relativisht të qëndrueshme dhe zënë zona më të mëdha dhe janë të përbërë nga sedimente flush dhe aluviale - deluviale dhe sedimente vullkanike dhe të paqëndrueshme terrene që janë të ndjeshme ndaj erozionit që përbëjnë argjila neogjene, rëra balte, çakanë, diluviale, proluviale dhe segmente të tjera.

Karakteristikat hidrologjike

Në terma hidrologjik, terreni në komunën e Prilepit paraqitet si lloj i ngushtë i thyer dhe shkëmbore. Në depozitat aluviale - deluviale, është formuar një tip sinus. Ata grumbullojnë furnizime me ujë në nivele të ndryshme të thellësisë. Prilepsko Pole është një terren i zhvilluar, i cili tregohet me faktin se puse subarterike të shpuara deri në 30 m kanë një kapacitet 3-10 l / sek. Terrene të lehta dhe të ulëta janë në Zlatovrv, Babuna, Dren dhe Mali Selechka.

Karakteristikat sizmologjike

Hulumtimet sizmologjike në territorin e Republikës së Maqedonisë tregojnë se Komuna e Prilepit karakterizohet nga aktivitet sizmik relativisht i ulët. Tërmetet që ndodhin në sipërfaqe janë shkaktuar nga pikat e nxehta të epiqendrës lokale me intensitet epiqendër deri në 7 ° sipas shkallës ICS. Deri më tani, kërkimet mikro-sizmike nuk janë kryer për qytetin e Prilepit.

Karakteristikat e klimës

Territori i Komunës së Prilepit i përket zonës së klimës mesatare - kontinentale, me një ndikim të dobët në klimën mesdhetare, gjë që i bën dimrat të ftohtë dhe të lagësht, dhe verat e nxehta dhe të thata.

Komuna e Prilepit shtrihet mjaft në jug dhe nuk është shumë larg nga deti Egje, dhe ndan rreth 70 km nga Gjiri i Selanikut, fakt i cili nuk shterron mundësinë e ndikimit të detit në klimë. Por fakti që territori i Komunës së Prilepit është i vendosur në një lartësi prej 550 deri 800 metra, dhe nga jugu ka masivë të lartë malorë që kontribuojnë në ndikimin e masave të ajrit të ngrohtë nga deti Egje që kanë një vlerë dukshëm më të ulët. Malet e mesme dhe të larta që rrethojnë këtë zonë gjithashtu kanë një ndikim në formimin e klimës. Në zonë, në pjesën e saj të sheshtë (Prilepsko Pole), ndodhin sezonet vjetore me temperatura ekstreme: verë me një temperaturë absolute + 40 Celsius dhe më shumë, dhe dimër me një minimum absolut prej -30 Celsius.

Temperatura mesatare vjetore prej 11.4 celsius, dmth. Maksimumi mesatar vjetor prej 17.1 celsius dhe minimumi mesatar vjetor prej 6.1 celsius. Amplituda mesatare është 11^0 C, ndërsa diferenca midis maksimumit absolut (+ 39.4 ^{0} C) dhe minimumit të asfaltit (-22.4 ^{0} C) është 61.8 ^{0} C, që është një tipar tipik i klimës kontinentale. Temperaturat me një vlerë më të ulët se -20 ^{0} C mund të priten çdo 6 vjet një herë, me një vlerë prej -15 ^{0} C për 2 vjet një herë dhe me një vlerë prej -10 ^{0} C ndodh çdo vit.

Muaji më i ngrohtë është korriku (gusht), ndërsa muaji më i ftohtë është janari. Vjeshta është më e nxehtë se pranvera dhe kalimi nga dimri në verë është e kundërta, kështu që pranvera dhe vjeshta nuk janë sezone të mjaft të veçuar.

Akulli mesatar i vjeshtës është 5 Nëntori dhe pranvera është 7 Prilli. Periudha mesatare e ftohjes në akull është 154 ditë, ekstreme 229 ditë. Periudha e vegjetacionit me temperaturë mesatare ditore prej më shumë se 50 ° C fillon në 12 Mars dhe mbaron në 27 Nëntor, dhe nga 10 ° C fillon më 10 Prill dhe përfundon më 27 Tetor, gjë që tregon se në periudhën e vegjetacionit ka kushte për dëmtimin e të lashtat bujqësore nga shfaqja e ngricave të vjeshtës dhe pranverës.

Për shkak të kushteve të veçanta gjeografike, zona e Komunës së Prilepit është me më pak reshje nga zonat që shtrihen në lindje dhe perëndim të saj, domethënë në malet përreth ka sasi më të mëdha të reshjeve sesa në nivelin e pellgut. Reshjet minimale janë në korrik, dhe me reshje të ulta mujore në gusht dhe shtator. Sasia mesatare vjetore e reshjeve është 576 mm (Prilep). Maksimumi kryesor i reshjeve është në maj, ose 12% e reshjeve vjetore. Pranvera dhe vjeshta janë pothuajse e njëjta sasi reshjesh. Në dimër reshjet janë 24%, ndërsa në verë 20% e reshjeve vjetore. Gjatë periudhës së vegjetacionit, reshjet janë 331 mm ose 58% e reshjeve vjetore. Mesatarisht, 122 ditë me shi ndodhin në

Prilep. Mesatarisht, ka 30.3 ditë me mbulesë me bore, d.m.th ditë kur është më e lartë se 1 cm në pjesën e rrafshët, deri në 80 ditë në male.

Karakteristikat hidrografike

Rrjeti hidrografik në Komunën e Prilepit është i përbërë nga lumenj që derdhen në lumin Crna: Lumi Orevoechka, Dabnichka, Selechka dhe Lumi Suva (Suva Reka). Të gjitha këto burime ujore takohen në jug-perëndim të zonës urbane në lumin Prilep, i cili, pas 3.5 km, derdhet në lumin Crna, me një prurje mesatare prej 0,18 m^3 / sek. Rrjedhat e lumit Orevoechka dhe Dabnichka janë rregulluar pjesërisht përmes mbulimit të zonës urbane të qytetit. Shpatet e Markovi Kuli dhe Zelenik nga veriu dhe Mali i Selechkës nga perëndimi dhe jugperëndimi janë disqetuar kryesisht me rrezet e përroit, të cilat, në kohë moti të keq, përkundër kanaleve të bëra pjesërisht, për shkak të mirëmbajtjes së tyre të pamjaftueshme, depozitimit të tokës dhe materiale të tjera në rrugët në qytet.

Në një distancë prej 7 km nga qyteti i lumit Prilepska, u ndërtua akumulimi i Liqenit Prilep, me një sipërfaqe prej 54 ha dhe një vëllim prej 5-6 milion m^3 ujë.

Fenomenet dhe regjimi i ujërave nëntokësorë në komunë janë hulumtuar sa duhet. Perceptimi i rëndësisë së ujërave nëntokësorë nga sondazhet lokale tregojnë se ujërat nëntokësore të larta ndodhin përgjatë brigjeve të lumenjve. Njohuri relativisht të mira ekzistojnë për karakterin, numrin, shpërndarjen hapësinore të burimeve që kanë një rëndësi të veçantë. Karakteristika e përgjithshme e burimeve është një oscilim i theksuar e rrjedhës si gjatë vitit ashtu edhe në periudha shumëvjeçare.

Niveli statik i ujërave nëntokësore lëvizet nga 1.0 në 4.0 m. nën nivelin e terrenit. Këto të dhëna duhet të kontrollohen më tej për shkak të thellësisë së themelimit të objekteve. Është fituar nga shpimet individuale të mëparshme në terren për nevojat e ndërtesave më të mëdha të ndërtuara deri më tani, si dhe nga shikimi i oscilimeve në nivelet në puse të ndara.

Diversiteti biologjik

Në territorinë e Komunës së Prilepit ekziston një shumëllojshmëri i madh të bimësisë dhe pasurisë së elementeve bimore. Bimësia në këtë territori nuk është studiuar sa duhet, veçanërisht në lidhje me bimësinë e kullotave që janë shpërndarë gjerësisht.

Bimësia natyrore në pjesët fushore është ndryshuar plotësisht, dhe shumë lloje vegjetacioni mungojnë në mënyrë të pakthyeshme. Ka fragmente të bimësisë bregdetare. Në rajonet malore ka zona plotësisht të degraduara, por ka edhe nga ata që meritojnë vëmendje sipas pranisë së llojeve të caktuara pyjore. Është gjetur lisi, ahu dhe pyjet me pisha.

Komunitetet shtazore të faunës janë eksploruar dhe njohur nga grupi i zogjve dhe gjitarëve. Me një domethënie veçanërisht të gjuetisë ekonomike janë: lepuri, thëllëza polake dhe pjesa prej guri, dhe në pjesën e vogël të pëllumbit dhe fazanit.

Ihthofauna është e përbërë nga një numër i madh specie peshqe të përfaqësuara kryesisht në lumin Crna: krap, barbel, panje, tape, belvica, të rënë, me kokë të kuqe, etj.

Zonat e Mbrojtura: Zona e projektit nuk hyn në asnjë prej zonave të mbrojtura me ligj, zona të propozuara për mbrojtje dhe zona të tjera të njohura ndërkombëtarisht ose të rëndësishme.

Demografia

Në Komunën e Prilepit, një sipërfaqe prej 511.97 km2 është e banuar me 71.899 banorë, nga të cilët 68.148 në qytet ose 94.78% kundër ndarjes territoriale të vitit 1996 dhe Regjistrimit të 1994. Sipas rezultateve të para të Regjistrimit në vitin 2002, në Komunën e Prilepit ka 73.351 banorë, përkatësisht ka 23.227 familje dhe 27.721 apartamente. 68,331 e popullsisë janë maqedonas ose 93%, ndërsa pjesa tjetër janë ciganët 4.433, turqit 126, serbët 169, shqiptarët 21, vllehët 17, boshnjakët 17 dhe të tjerët 237.

Në kufijtë hapësinorë të Komunës së Prilepit, popullsia është e përqendruar në 31 vendbanime, nga të cilat 30 janë rurale dhe një vendbanim urban.

Në popullsinë e përgjithshme të Republikës së Maqedonisë (2.022.547), Komuna e Prilep merr pjesë me 3,6%, sipas Regjistrimit të 2002.

Rreth 95% e popullsisë në Komunë është e përqendruar në vendbanimin e qytetit.

Një pjesë e vendbanimeve në lidhje me tiparet e konfigurimit janë kodrinore dhe malore, dhe vendet e populluara me një numër më të madh banorësh janë të sheshta.

Situata ekonomike në Komunën e Prilepit

Ekonomia e Komunës së Prilepit luan një rol të rëndësishëm në ekonominë e Republikës së Maqedonisë. Nga të dhënat që ekzistojnë në Zyrën e Statistikave Shtetërore (baza MAKSTAT, 2013), ekzistojnë 71 290 subjekte punës në vend. Nëse krahasojmë numrin e subjekteve punës në Komunën e Prilepit, 2 763, ekziston një tregues që Prilep ka një kontribut të rëndësishëm në ekonominë e shtetit.

Ashtu si në rajone të tjera dhe në këtë rajon, nxitësit më të rëndësishëm të zhvillimit ekonomik janë ndërmarrjet mikro dhe të vogla. Në Komunën e Prilepit, ndërmarrjet mikro dhe të vogla përbëjnë deri në 99% të prodhimit të përgjithshëm. Tabela më poshtë jep subjektet punës aktive në madhësi të Komunës së Prilepit.

Ekonomia në Prilep është më e përfaqësuar në degët vijuese: industria e duhanit, industria ushqimore, minierat, bujqësia (kultura më e përfaqësuar është duhani), industria e tekstilit, tregtia, industria për makineri dhe robotikë, industria e përpunimit të metaleve, etj.

Tabela e mëposhtme tregon strukturën e subjekteve afariste në komunën e Prilep.

tabelë 2 Struktura e subjekteve afariste sipas Klasifikimit Kombëtar të Aktiviteteve sipas Sektorit Ekonomik

Jo.	Sektori i biznesit	Nr. I subjekteve të regjistruara
1	Bujqësia, pylltaria dhe peshkimi	91
2	Miniera dhe gurore	12
3	Industria prodhuese	358

4	Prodhimi i produkteve ushqimore dhe pijeve, prodhimi i produkteve të duhanit, produkteve tekstile	/
5	Pëlhura, rrezitje, mbarim dhe prodhim lëkure, prodhim i valixheve, çanta dhe këpucë, përpunimi i produkteve prej druri dhe druri, prodhimi i pulpave, letrave dhe produkteve prej letre	8
6	Furnizim me energji elektrike, gaz, avull dhe ajër të kondicionuar	118
7	Furnizimi me ujë, depozitimi i ujërave të zeza, administrimi i mbeturinave dhe aktivitetet e rehabilitimit mjedisor	1167
8	Ndërtimi	264
9	Tregtia me shumicë dhe pakicë, Riparimi i automobilave e motorcikletave.	127
10	Transporti dhe ruajtja	28
11	Objektet e akomodimit dhe aktivitetet e shërbimit të ushqimit	7
12	Informacioni dhe komunikimi	18
13	Aktivitete financiare dhe të sigurimit	185
14	Aktivitete të pasurive të paluajtëshme	51
15	Aktivitete profesionale, shkencore dhe teknike	4
16	Aktivitetet e shërbimit administrativ dhe ndihmës	33
17	Administrimi publik dhe mbrojtja; Sigurimi social i detyrueshëm	135
18	Arsimi	38
19	Aktivitetet e shëndetit dhe kujdesit shoqëror	119
20	Art, argëtim dhe rekreacion	/
21	Aktivitete të tjera shërbimi	/
Totali		**2763**

Zhvillimi ekonomik lokal i Komunës së Prilepit karakterizohet nga industria e zhvilluar e ushqimit, industria jometale, industria e tekstilit, industria e përpunimit të metaleve dhe industria elektrike, si dhe industria e zhvilluar për dizajn grafik, shtypje dhe ambalazh.

Kultura

Specifik në vendndodhjen e saj, zhvillimin historik dhe natyrisht karakteristikat e tij kulturore, Prilep është një qytet që ka shumë monumente kulturore dhe historike të të gjitha llojeve.

Në burimet historike Prilep përmendet për herë të parë në 1014. Territori i qytetit dhe rrethinat e tij ishin një nga zonat më të rëndësishme strategjike, politike dhe ushtarake të kësaj pjese të Ballkanit. Në pjesën Pelagonia ishin një udhëkryq shumë i rëndësishëm në rrugët nga Egje dhe Deti Adriatik. Autostradat antike Via Egnatia dhe Via Militaris kishin lidhjen e tyre më të natyrshme përmes Prilepit. Gjithashtu, përmes Prilepit u zhvillua rruga më e shkurtër tregtare-karavan, dhe tregtarët dhe korrierët venedikas dhe Dubrovnik u nisën për në Selanik nga drejtimi i Detit Adriatik. Gjatë shekujve, kulturat helene, romake, bizantine dhe sllave u ndeshën dhe u përplasën në këtë hapësirë.

Nga institucionet kulturore të vendosura në territorin e Komunës së Prilepit, këto janë më të rëndësishmet:

Institucioni Kombëtar - Instituti për Mbrojtjen e Monumenteve të Kulturës dhe Muzeut, Prilep , në të cilat funksionojnë sot departamentet e mëposhtme:

- Departamenti i Arkeologjisë

- Departamenti i Historisë

- Departamenti i Etnologjisë

- Departamenti për dokumentacion
- Departamenti i arkitekturës
- Departamenti i Historisë së Artit
- Departamenti për mbrojtje ligjore të monumenteve të kulturës
- Departamenti për mbrojtje, konservim dhe restaurim
- Departamenti për dokumentacionin teknik (ilustrues)

Muzeu i Duhanit, pronë e Institutit të Duhanit - Prilep , dhe nën udhëheqjen e ekspertëve të Institutit dhe Muzeut - Prilep u themelua në vitin 1973, të cilat deri më tani, u mblodhën dhe u përpunuan rreth 1.700 ekspozita të ndara në katër grupe: ekspozita për duhanin për kënaqësi; ekspozita nga prodhimi, reklamimi dhe punët aktuale të industrisë së duhanit; eksponate nga prodhimi tradicional i duhanit etj.

Muzeu Memorial "Kuzman Josifoski-Pitu" është vendosur në rrugën "Mara Josifoska" Nr. 20 në Prilep. Shtëpia është ndërtuar në fund të shekullit të 19-të. Brenda lindi heroi kombëtar Kuzman Josifovski-Pitu (1915-1944). Në 1971 shtëpia u shpall si Monument i Kulturës.

Muzeu Memorial "11 Tetor 1941" ndodhet në qendër të Prilepit. Ndërtesa është ndërtuar në fund të shekullit XIX. Gjatë okupimit fashist (1941-1944), kjo ndërtesë u shndërrua në stacion policie. Më 11 tetor 1941; luftëtarët nga Detashmenti Partizan i Prilep kryen një sulm të armatosur në Stacionin e Policisë dhe objekte të tjera, të cilat filluan kryengritjen e popullit maqedonas kundër okupatorëve fashistë. Ndërtesa ka një kat përdhes dhe një kat. Vendosja e muzeut është nga viti 1961, dhe u rirregulluar në vitin 1982.

Parku i Revolucionit ndodhet në periferi jugore të Prilepit. Është ndërtuar në vitin 1961 për nder të luftëtarëve të vdekur nga Lufta Çlirimtar Kombëtar, dhe autori është arkitekti Bogdan Bogdanovic. Si pjesë e Parkut të Revolucionit është varri i zakonshëm, i njohur si "Varri i të Pandreqve", i shpallur një monument kulture në 1989.

Institucioni Komunal Publik (PMI) Biblioteka Publike "Borka Taleski" - Prilep , me funksionimin e tij të organizuar, shumë të aftë dhe profesional, është një qendër e kulturës në Komunën e Prilepit. Nga viti 1973 e deri më sot, Biblioteka ka botuar aktivitete të ndryshme, debate, promovime, ekspozita, simpoziume shkencore, konferenca për shtyp, etj. Zhvillohen çdo ditë në bibliotekë. Është bërë e mundur me vënien në funksion të një salle të rinovuar multimedia që plotëson të gjitha standardet evropiane me kritere audio vizuale dhe teknike.

5. 6. Ndikimi Mjedisor

Realizimi i aktiviteteve të planifikuara të nën-projektit "Liqeni Prilep - Aventura të reja, mundësi të reja" do të shkaktojë ndikime të caktuara në mjedisin përreth.

Përgatitja e kësaj PMM është për të gjetur dhe përcaktuar ekzistencën e disa efekteve të dëmshme në mjedis, si rezultat i aktiviteteve të projektit që do të ndodhin gjatë realizimit të aktiviteteve të planifikuara të projektit.

Ndikimet mjedisore të këtij lloji të aktiviteteve të projektit kategorizohen në dy faza kryesore:

- Faza e ndërtimit,
- Faza operative.

5.1 *Emetimet*

Në fazën e ndërtimit, priten emetimet e mëposhtme:

- emetimi i arratisur i pluhurit nga aktivitetet e ndërtimit;
- gazrat e shkarkimit nga makineritë e ndërtimit;
- derdhje aksidentale
- mbeturinat komunale, të ndërtimit dhe mbeturinat e gërmimit;
- zhurma nga makineria e transportit.

Në fazën operative, priten emetimet e rradhës:

- gazrat e shkarkimit nga burimet e ndotjes së lëvizshme (automjetet);
- Zhurma
- mbeturinat komunale.

5.1.1 Emetime në ajrin

Ndotja e ajrit shkaktohet nga emetimi i ndotësve nga burimet e lëvizshme dhe statike, gjithashtu nga emetimet e substancave bio-kimike të krijuara në procesin e djegies së karburantit. Të dhënat e shpërndarjes së ndotësve në mjedis dhe ndryshimet në përqendrimin e tyre me kalimin e kohës, si dhe ndikimin e cilësisë së ajrit në format e kafshëve janë gjithashtu tregues të rëndësishëm në procesin e vlerësimit të ndikimit të cilësisë së ajrit.

Faza e konstruksionit

Gjatë fazës së kryerjes së aktiviteteve ndërtimore afër vendndodhjes së Liqenit të Prilepit, në ajër do të shfaqen:

- Emetimi i arratisur i pluhurit nga punimet në ndërtim;
- Emetimi i gazrave të shkarkimit nga makineritë e ndërtimit dhe automjetet për transport të materialeve të ndërtimit dhe mbeturinave.

Pluhuri i krijuar nga ndërhyrjet mekanike të makinerive, automjeteve të transportit dhe djegia e makinave të karburantit gjatë punimeve në ndërtim, ndikon në mjedis në varësi të madhësisë së grimcave (diametri aerodinamik) dhe kushteve meteorologjike gjatë aktiviteteve, për shkak të shpejtësisë së erës (të cilat ndikojnë në ato mbizotërimi - transmetimi). Ndikimi i emetimeve të pluhurit të arratisur të gjeneruara gjatë fazës së ndërtimit do të forcohet së bashku me emetimet nga makineri ndërtimi.

Emetimet e gazrave të shkarkimit në ajër do të gjenerohen nga makineri ndërtimi dhe automjete të përdorura për transport të materialeve, mallrave dhe njerëzve.

Ndotësit më të zakonshëm të prodhuar nga gazrat e shkarkimit janë SO2, NOx, CO, PM10, karbohidratet e pa djegura, squfuri, plumbi, benzina dhe hidrokarburet e tjera aromatike që kontribuojnë në prodhimin sekondar të ozonit dhe ato janë të gjitha të pranishme si një kërcënim direkt ose indirekt për shëndetin e njeriut dhe mjedisi.

Lloji dhe sasia e gazrave shter do të varet kryesisht nga lloji i karburantit, gjendja e automjeteve, shpeshtësia e lëvizjes dhe kohëzgjatja e aktiviteteve të tyre.

Sidoqoftë, cilësia e karburantit në Maqedoni ndjek standardet evropiane dhe kontrollohet nga laboratorët e akredituar. Pra, mund të konkludojmë se burimet e lëvizshme nuk paraqesin kërcënim për cilësinë e ajrit.

Gjatë aktiviteteve të ndërtimit, receptorët më të ndjeshëm që do të ekspozohen ndaj emetimeve në ajër do të jenë punonjësit, biodiversiteti fqinj afër vendndodhjes së qendrës sportive rekreative.

Ndikimi në cilësinë e ajrit mund të vlerësohet si afatshkurtër, lokal, indirekt, i pakthyeshëm, i shpejtë, me intensitet të ulët të ndikimit në mjedis.

Faza Operative

Në fazën operative, gjatë funksionimit të qendrës rekreative në Liqenin e Prilepit, vetëm efektet e ajrit mund të zbulohen nga përdorimi i hapësirës së parkimit të shprehur përmes emetimeve të gazrave të shkarkuar nga automjetet e vizitorëve.

5.1.2 Ndotja e ujit

Faza e ndërtimit

Ndotja e ujit mund të jetë fizike, kimike dhe biologjike. Ndotja fizike manifestohet përmes pranisë së grimcave të ngurta nga mbeturinat dhe rëra që vijnë nga aktivitetet e ndërtimit. Ndotja fizike nga substancat e lëngshme shkaktohet nga prania e yndyrnave dhe vajrave. Mund të krijojë një film që do të parandalojë furnizimin e oksigjenit në rrjedhën e ujit, i cili parandalon zhvillimin normal të florës ujore dhe faunës.

Ndotja kimike ndodh si rezultat i tretjes së polariteteve të tanishme në ajër. Këto ndotës mund të vijnë nga gazrat e shkarkimit nga mekanizimi i ndërtimeve, emetimet nga komponentët ndotës nga objektet industriale dhe ato përpunuese, shpërndarja e disa përbërësve të tokës përreth, nga përdorimi i agrokimikëve dhe pesticideve dhe nga mbetjet shtazore dhe bimore. Ndotja kimike mund të manifestohet në të gjitha variacionet nga baza e fortë deri tek acidi i fortë.

Ndotja biologjike është pasojë e shkrijim të substancave organike që shërbejnë si ushqime për mikroorganizma të ndryshëm. Ato mund të jenë rezultat i sasive të pa dallueshme të mbetjeve biodegradueshme nga faza përgatitore.

Vendndodhjet e parashikuara për qëndrimin e punëtorëve dhe për mirëmbajtjen dhe pastrimin e mekanizmit janë ndotës të mundshëm, përmes ujërave të zeza fekale, mbeturinave të ngurta dhe mirëmbajtjes dhe pastrimit të pahijshëm të mekanizmit.

Ndotja e ujërave nëntokësorë dhe tokës mund të ndodhë në rast aksidentesh dmth derdhje të karburanteve, vajrave, emulsionit të bitumit etj. Burimi më i afërt i ujit afër vendndodhjes është Liqeni Prilep.

Aktivitetet e ndërtimit mund të shkaktojnë ndotje të shprehur përmes futjes së mbeturinave të ndërtimit nga betoni ose materialet e tjera të ndërtimit. Intensiteti i ndikimeve të mundshme do të varet nga karakteristikat fizike të vendndodhjes, si dhe nga përbërja e ndotësve të mundshëm.

Ndikimet e mundshme të lartpërmendura do të priteshin gjatë realizimit të aktiviteteve ndërtimore, të parashikuara nga nën-projekti "Liqeni Prilep - Aventura të reja, mundësi të reja".

Faza operative

Në fazën operative, emetimet në pjesët përreth ujërave sipërfaqësorë në përgjithësi nuk priten, sepse aktivitetet e projektit parashikojnë që objekti të bashkohet me rrjetin ekzistues të kanalizimeve, i cili do të pranojë dhe heq ujërat e zeza nga qendra sportive dhe rekreative.

5.2 Gjenerimi dhe menaxhimi i mbeturinave

Menaxhimi i duhur i mbeturinave të krijuara në përputhje me standardet globale të pranuara përgjithësisht do të zvogëlojë ndikimin e mbeturinave në median mjedisore përreth.

Gjendja e përgjithshme e administrimit të mbeturinave në Republikën e Maqedonisë së Veriut mund të vlerësohet si pjesërisht e kënaqshme pasi nuk plotëson kriteret e përcaktuara në direktivat evropiane për administrimin e mbeturinave, veçanërisht me mbledhjen e mbeturinave, mungesën e një sistemi të integruar të administrimit të mbetjeve dhe shtetit të deponive komunale dhe shfaqjes së një numri të madh deponish të paligjshme.

Komuna e Prilepit duhet të nënshkruajë një kontratë me lejet e duhura për trajtimin dhe transportimin e mbeturinave të krijuara gjatë aktiviteteve të nën-projektit.

Faza e ndërtimit

Gjatë aktiviteteve të nën-projektit "Liqeni Prilep - Aventurë të reja, mundësi të reja" do të gjenerohen mbeturina komunale / të ngurta nga punëtorët, mbetje ndërtimi nga aktivitetet e ndërtimit, mbeturina nga gërmimet (tokë) dhe ka mundësi të shfaqjes së biodegradueshëm (bari dhe bimësia e ulët) mbeturinat në aktivitetet përgatitore.

Prodhuesit e mbeturinave janë të detyruar të shmangin gjenerimin e mbeturinave dhe të zvogëlojnë efektet e dëmshme të mbeturinave në mjedis, jetën e njerëzve dhe shëndetin.

Kontraktuesi do të nënshkruajë një kontratë të grumbullimit, transportit dhe deponimit të mbeturinave me kompaninë e licencuar të administrimit të mbeturinave.

Për administrimin e duhur të mbeturinave, mbeturinat e prodhuara nga punëtorët dhe mbetjet inerte që nuk përdoren, duhet të depozitohen në një deponi legale. Transporti i mbetjeve të krijuara do të jetë detyrim i kontraktuesit të punimeve të ndërtimit ose do të duhet të nënshkruajë një marrëveshje me kompaninë e licencuar për administrimin e mbeturinave për grumbullimin, transportin dhe deponimin e mbeturinave të krijuara. Në këtë fazë, gjenerimi i mbeturinave të rrezikshme nuk pritet, por në rast të gjenerimit të këtij lloji të mbeturinave, është e nevojshme që të grumbullohen dhe transportohen nga një kompani e licencuar e specializuar në administrimin e llojit të veçantë të mbeturinave të rrezikshme.

Llojet e mbeturinave të krijuara gjatë zbatimit të nën-projektit, fazën operative si dhe mënyrën e trajtimit të tij janë dhënë në tabelën e mëposhtme:

tabelë 3 Llojet e mbeturinave dhe sasive

fazë	Numri	Mbeturinat e gjeneruara	Numri i listës së llojeve të mbeturinave (Gazeta Zyrtare Nr. 100/2005)	Sasia e prodhimit vjetor të mbeturinave (ton / l)	Menaxhimi i mbeturinave (përpunimi, deponimi, transporti, asgjësimi, etj.)	Subjekti juridik për administrimin e mbeturinave, vendndodhjen e depozitimit të mbeturinave
Faza e ndërtimit	1	Mbeturinat e përziera komunale	20 03 01	Nuk mund të përcaktohet në këtë fazë[1]	Hedhja e përkohshme në kontejnerë dhe deponitë në deponitë ligjore	Ndërmarrje komunale lokale
	2	Mbetjet organike (bimë, pemë, shkurre, etj.)	20 02	Sasia e saktë nuk mund të përcaktohet	Ruajtja e një lokacioni të përcaktuar nga Komuna e Prilep deri në dorëzimin përfundimtar në deponinë e duhur ligjore.	Ndërmarrje komunale lokale
	3	Mbeturinat në ndërtim nga aktivitetet e ndërtimit	17 03 02	Sasia e saktë nuk mund të përcaktohet	Magazinimi në një lokacion adekuat deri në depozitimin në një deponi të ligjshme për mbeturinat e ndërtimit	Ndërmarrje komunale lokale
	4	Materiali i tokës	17 05 06	rreth 2600m^3	Magazinimi në një vend të përshtatshëm deri në depozitimin në një deponi për mbeturina inerte	Ndërmarrje komunale lokale
	5	Mbetje të rrezikshme (nëse ndonjë)	/	Sasia e saktë nuk mund të përcaktohet	Ruajtja në një lokacion adekuat në kontejnerë adekuat të depozitimit deri në transferimin dhe trajtimin e mëtutjeshëm	Përfundimi i një marrëveshje me një kompani të licencuar për t'u marrë me llojin e

[1]Sasia e mbeturinave të gjeneruara komunale do të varet nga numri i punëtorëve të angazhuar gjatë aktiviteteve të rehabilitimit, periudha dhe koha e nevojshme për zbatimin e aktiviteteve të planifikuara

						duhur të mbeturinave që do të lindnin
Faza operative	6	Mbeturinat e përziera komunale	20 03 01	Nuk mund të përcaktohet në këtë fazë	Hedhja e përkohshme në kontejnerë dhe deponitë në deponitë ligjore	Ndërmarrje komunale lokale

* Mbeturinat e rrezikshme, sipas listës së llojeve të mbeturinave (Gazeta Zyrtare Nr. 100/2005)

Faza Operative

Gjatë funksionimit të aktiviteteve të parashikuara të projektit, gjenerimi i mbeturinave komunale pritet vetëm nga vizitorët dhe përdoruesit e projektit. Në këtë fazë, komuna do ta detyrojë Ndërmarrjen Publike të Shërbimeve Publike "Komunalec" që rregullisht dhe në mënyrë të duhur të mbledhë mbeturinat e krijuara komunale dhe t'i transportojë ato në vendin e duhur për deponim, pra në deponinë legale.

5.3 Emetimet e tokës

Ndikimet në tokë gjatë realizimit të aktiviteteve të parashikuara do të jenë të parëndësishme, sepse nuk ka zgjerim të seksionit, është rruga ekzistuese ku trafiku u mbajt në periudhën e kaluar.

Faza e ndërtimit

Në këtë fazë, efektet e mëposhtme do të ndodhin:

- Emetimi i arratisur i pluhurit nga aktivitetet e ndërtimit;
- Emisioni i gazrave të shkarkimit nga mekanizimi i ndërtimit i angazhuar për realizimin e aktiviteteve;
- Rrjedhja e karburanteve dhe vajrave nga mekanizimi i ndërtimit, proces që mund të shkaktojë ndikime në ujërat nëntokësorë sepse filtrimi i tij kalon nëpër tokë;
- Menaxhimi jo adekuat i mbetjeve të gjeneruara në një vend;
- Ndotja e ujërave nëntokësore dhe tokës mund të ndodhë në rast aksidentesh dhe emergjencash.

Faza operative

Asnjë ndikim në tokë nuk pritet në fazën operative.

5.4 Zhurma dhe dridhjet

Faza e ndërtimit

Gjatë aktiviteteve për realizimin e aktiviteteve të parashikuara të projektit do të ketë një ngritje të nivelit të zhurmës si rezultat i aktiviteteve ndërtimore për ndërtimin e objekteve të parashikuara, kryesisht gjatë ndërtimit të rrugës hyrëse dhe parkingut.

Distanca nga zonat e populluara, karakteristikat gjeologjike dhe konfigurimi i terrenit është thelbësore për ndikimin e zhurmës në mjedis.

Kushtet meteorologjike kanë një ndikim të madh në intensitetin e zhurmës dhe goditjeve të ajrit. Drejtimi dhe shpejtësia e erës kanë ndikim në goditjet e ajrit, ndërsa shpërndarja e tingullit ndikohet nga shpejtësia dhe temperatura e erës, gjithashtu varet nga lartësia dhe konfigurimi i terrenit.

Era duket se rrit intensitetin e tingullit, ose, rritja e intensitetit të tingullit është pothuajse gjithmonë në drejtim të erës. Ndikimi i erës në intensitetin e zhurmës është gjithmonë më i madh në dimër.

Vlerat limit për treguesit bazë të zhurmës mjedisore përcaktohen në Rregulloren për vlerat kufitare në nivelin e zhurmës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 147/08). Sipas shkallës së mbrojtjes së zhurmës, vlerat kufi për treguesit bazë të zhurmës mjedisore të shkaktuar nga burime të ndryshme nuk duhet të jenë më të mëdha se:

tabelë 4 Niveli i zhurmës sipas zonës

Zonat që ndryshojnë sipas shkallës së mbrojtjes nga zhurma	**Niveli i zhurmës i shprehur në dB (A)**		
	:ld	lv	- Brenda.
Zona e shkallës së parë	50	50	40
Zona e shkallës së dytë	55	55	45
Zona e shkallës së tretë	60	60	55
Zona e shkallës së katërt	70	70	60

Legjenda: - Ld - dita (periudha nga 07:00 - 19:00) - Lv - mbrëmje (periudha nga 19:00 - 23:00) - Ln - nata (periudha nga 23:00 - 07:00).

Zonat nën nivelin e mbrojtjes nga zhurma janë të përshkruara në Rregulloren për vendet e stacioneve të monitorimit dhe pikave matëse ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 120/08):

- Zona me shkallë I të mbrojtjes nga zhurma;
- Zona me shkallë të II të mbrojtjes nga zhurma;
- Zona me shkallë III të mbrojtjes nga zhurma;
- Zonë me shkallë IV të mbrojtjes nga zhurma.

Sipas Rregullores për vendndodhjet e stacioneve të monitorimit dhe pikave matëse ("Gazeta Zyrtare e RM" Nr. 120/08), lokacioni i zonës sportive - rekreative me hapësirë multimedial dhe shteg biçikletash do të jetë në zonën me shkallë e parë për mbrojtje nga zhurma, e cila ka për qëllim turizmin dhe rekreacionin.

Faza Operative

Në fazën operative, në funksionimin e aktiviteteve të projektit, zhurma që pritej është nga prania e vizitorëve të qendrës rekreative.

5.5 Biodiversiteti (flora dhe fauna)

Me realizimin e nën-projektit, ndikimi i aktiviteteve të parashikuara me projektin e florës dhe faunës përreth do të ndodhë në fazën e ndërtimit dhe në fazën operative.

Faza e ndërtimit

Në këtë fazë, ndikimet në biodiversitetin përreth do të ndodhin si rezultat i përdorimit të mekanizmit të ndërtimit, gjenerimit të zhurmës, emetimit të pluhurit të arratisur dhe emetimeve të shkarkimeve. Gjithashtu, rritja e numrit të punësuarve në vend do të shkaktojë përçarje në biodiversitetin.

Faza operative

Në rrethinat e qendrës rekreative, ka bimë të përhapura dhe tokë të punueshme, kështu që ndikimet konsiderohen të parëndësishme nëse zbatohen masa të përshtatshme zbutëse, indirekte, kumulative, lokale, të menjëhershme dhe afatshkurtra.

Sa i përket ndotjes së dritës, për faktin se në afërsi të vendndodhjes së projektit, është lehtësuar nga restoranti i vjetër, dhe llogaritjet për intensitetin e kërkuar të dritës dhe konsumin e energjisë elektrike, nuk pritet ndotje e lehtë nga speciet shtazore që rrethojnë projektin vendndodhja. Sidoqoftë, Aplikuesi do të kujdeset të instalojë dritat e krijuara për nivelin e zvogëluar për ndotjen e dritës.

5.6 Ndikimet shoqërore

Aktivitetet e Nën-Projektit nuk përfshijnë shpronësimin e tokës dhe prandaj nuk ka ndikime sociale si rezultat i shpronësimit të tokës dhe problemeve të lidhura me zhvendosjen. Gjatë zbatimit të aktiviteteve të parashikuara, disa ndikime në popullatën lokale mund të shfaqen si rezultat i funksionimit të rrugës lokale, zhurmës së shtuar, emetimeve të arratisura të pluhurit, etj. Por këto ndikime do të jenë afatshkurtra dhe të kufizuara në hapësirën përreth lokacionit të parashikuar me aktivitetet e nën-projektit.

6. Masat e zbutjes së ndikimit

Masat zbutëse mbi ndikimet e mundshme të identifikuara në mjedis përshkruhen në këtë pjesë, dhe masat e detajuara të zbutjes së detyrueshme janë dhënë në një tabelë në kapitullin e Planit të Zbutjes dhe Monitorimit.

Kontraktuesi duhet të pajtohet me të gjitha kërkesat në mënyrë që të eliminojë mundësinë e dëmtimeve të punëtorëve, vendasve dhe turistëve. Të gjitha aktivitetet e ndërtimit duhet të kryhen nga punëtorë të trajnuar.

Palët përgjegjëse për zbatimin e programit të mbrojtjes së mjedisit:

1. Kontraktori (kompani e përzgjedhur në tender)
2. Inxhinier i mbikëqyrjes
3. Aplikues (përfitues) / Komuna e Prilepit.

6.1 Ajri

Gjatë punës në ndërtim, monitorimi i masave parandaluese duhet të zbatohet në mënyrë që të minimizohet ndikimi negativ në ajër.

- Shmangia e funksionimit të mekanizmit në të ashtuquajturin "Ec i zbrazet";
- Spërkatje me ujë për të zvogëluar sasinë e pluhurit të arratisur (në periudha të thata);
- Përcaktimi i kohëzgjatjes së funksionimit të makinerisë;
- Banorët (vizitorët) / receptorët e ndjeshëm do të informohen për aktivitetet e ndërtimit dhe orarin e punës;
- Mirëmbajtja e rregullt e automjeteve dhe makinerive të ndërtimit dhe riparimet në kohë me qëllim të zvogëlimit të mundësive të rrjedhjeve dhe shkarkimeve.

6.2 Ujë

Gjatë punimeve të ndërtimit, do të zbatohen masat parandaluese në vijim, në mënyrë që të minimizohet ndikimi negativ në sipërfaqen dhe ujërat nëntokësor:

- Mirëmbajtja e rregullt e automjeteve dhe mekanizimi i ndërtimit dhe riparimet periodike në përputhje me procedurat me qëllim të zvogëlimit të rrjedhjeve, shkarkimeve dhe shpërndarjes së ndotësve (gjatë ndërtimit). Mirëmbajtja dhe riparimet e automjeteve dhe makinerive të ndërtimit janë të ndaluara të kryhen në vendin e ndërtimit.
- Automjetet dhe makineria ndërtimore e kontraktuesit duhet të përdorin rrugët ekzistuese të hyrjes.
- Përzgjedhja e kujdesshme e vendndodhjes së materialeve të ndërtimit, depove / depozitimit të përkohshëm të mbeturinave të ndërtimit (në koordinim me stafin përgjegjës komunal).

- Materiali i tokës së gërmuar duhet të mbyllet siç duhet për të parandaluar depozitimin e tij në mjedisin ujor.
- Asnjë mbeturinë e asnjë lloji nuk do të hidhet në mjedis, përfshirë trupat ujorë;
- Kurset ujore janë pjesë e punimeve në cilido nga aktivitetet e propozuara në këtë nën-projekt;
- Do të ketë menaxhim të rrjedhjes sipërfaqësore për të parandaluar ndotjen e ujit;
- Asnjë ujë i ndotur nuk do të lëshohet në mjedis pa një trajtim paraprak;
- Masat e erozionit të tokës do të zbatohen kudo që të jetë e nevojshme.

6.3 Tokë

Gjatë punës në ndërtim, monitorimi dhe masat parandaluese duhet të zbatohen në mënyrë që të minimizohet ndikimi negativ në tokë:

- Planifikimi i kujdesshëm i punimeve të ndërtimit për të zvogëluar efektet negative dhe për të mundësuar parandalimin e ndotjes së tokës.
- Ulja e madhësisë së vendit për shkak të minimizimit të tokës që do të vuajë nga ndikimi negativ.
- Të gjitha materialet e rrezikshme, si karburanti, lubrifikantët, ngjitësit dhe mbeturinat e paketimit janë mbetje jo-inerte dhe duhet të vendosen në enë të përshtatshme (të përshtatshme për pranimin dhe ruajtjen e të gjitha materialeve) të vendosura në sheshin e ndërtimit, të mbrojtur nga kushtet ekstreme të motit (shiu, etj. erës).
- Mbrojtja e materialeve të ndërtimit dhe ndalimi i aktiviteteve të ndërtimit në kushte shirash të mëdha.
- Sipërfaqja e sheshit të ndërtimit do të jetë e kufizuar.
- Të gjitha huazimet e zhavorrit dhe rërës, dmth duke futur deponitë ku teprica e materialit të gërmuar do të hedhet, duhet të kenë lejet / miratimet e duhura;
- Në rast të shfaqjes së tokës së ndotur nga lëshimi eventual i vajrave nga mekanizmi ndërtimor, toka e ndotur duhet të hiqet dhe të trajtohet si mbeturina e rrezikshme, dhe për trajtimin e mëtutjeshëm të mbeturinave të rrezikshme, Kontraktuesi duhet të veprojë në përputhje me nenin 57 të Ligji për menaxhimin e mbeturinave ("Gazeta Zyrtare e RM" nr. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 134/08, 82/09, 124/10, 09/11, 47/11, 51 / 11, 163/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 39/16 dhe 63/16).
- Studimet dhe punimet gjeoteknike do të bëhen aty ku duhet;
- Parandalimi i erozionit të tokës do të zbatohet në vende të cenueshme.

6.4 Zhurma

Gjatë punimeve të ndërtimit, duhet të zbatohen masat parandaluese të mëposhtme për të minimizuar ndikimin negativ të zhurmës:

- Aktivitetet e ndërtimit mund të kryhen vetëm gjatë ditës (orë 07-19) siç përcaktohet nga leja.
- Aktivitetet e ndërtimit duhet të planifikohen siç duhet në mënyrë që të zvogëlohet puna e pajisjeve që krijojnë zhurmën më të madhe.
- Gjatë funksionimit, kapakët për gjeneratorët e motorit, kompresorët e ajrit dhe pajisjet e tjera mekanike që kërkojnë furnizim me energji elektrike duhet të mbyllen dhe pajisjet duhet të pozicionohen sa më shumë që të jetë e mundur nga zona e banorit.
- Përdorimi i praktikave më të mira të ndërtimit me theks të veçantë në nivelet e zhurmës.

6.5 Mbeturina

Gjatë të gjitha fazave të punimeve të ndërtimit, duhet të zbatohen masat parandaluese për të minimizuar ndikimin negativ të mbeturinave:

- Përzgjedhja e mbeturinave të krijuara;
- Klasifikimi dhe etiketimi i mbeturinave sipas Listës Kombëtare të Mbeturinave (Gazeta Zyrtare Nr. 100/05);
- Përcaktimi i llojit të mbeturinave;
- Magazinimi i mbeturinave në vendet e përcaktuara për atë qëllim;
- Nëse mbeturinat kanë një ose më shumë karakteristika të rrezikshme, krijuesi dhe / ose mbajtësi janë të detyruar ta klasifikojnë atë në kategorinë e mbeturinave të rrezikshme dhe t'i trajtojnë ato si mbeturina të rrezikshme.
- Vendosja e kontaktit me mbledhësit e autorizuar, transportuesit e llojeve të ndryshme të mbeturinave dhe sigurimin e akomodimit përfundimtar të sigurt.
- Aktivitetet e ndërtimit do të përfundojnë vetëm kur hiqen të gjitha mbeturinat e krijuara në ndërtimi (nuk duhet të mbeten mbeturina në vendin e ndërtimit) / do të mblidhen nga shërbimet e autorizuara.
- Ndalohet djegia e mbeturinave në vendin e ndërtimit.
- Mbetjet që do të krijohen gjatë qëndrimit dhe punës së punëtorëve të kontraktuesit, duke aplikuar praktikat më të mira të menaxhimit, duhet të grumbullohen, transportohen dhe vendosen në një deponi që plotëson standardet themelore në përputhje me aktet ligjore.

6.6 Biodiversiteti (flora dhe fauna)

Si masë për zvogëlimin e ndikimeve të përdorimit të makinerive ndërtimore (dridhje, zhurmë dhe rritje të emetimeve të shkarkimit) rekomandohet përdorimi i mekanizmave të duhur të ndërtimit me karakteristikat e duhura teknike dhe përdorimi i karburanteve adekuate të djegies. Hapësira që do të mbulohet nga punimet e ndërtimit duhet të zvogëlohet në minimum në vendin e ndërtimit në fazën e planifikimit. Ndalohet mbledhja e druve të zjarrit nga dhe rreth hapësirës së punës. Ndalimi i kafshëve dhe mbledhja e bimëve në atë zonë është e ndaluar.

Me fillimin e aktiviteteve të ndërtimit, më saktë me fillimin e punimeve tokësore, është e nevojshme që të hiqet dhe hidhet siç duhet shtresa sipërfaqësore e tokës, e cila më vonë në pjesën përfundimtare të fazës konstruktive do të përdoret për ri-kultivimi i argjinaturave ose prerjeve të mundshme.

Meqenëse nuk priten ndikime domethënëse, vetëm mundësia e shkeljeve nga automjetet, dhe si masë lehtësuese për eliminimin e fenomeneve të tilla, rekomandohet vendosja e informacionit të duhur për sinjalizimin e trafikut për praninë e kafshëve të egra në rrugë, si dhe kufizimin e shpejtësisë së trafikut.

7. Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social

Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Aspektet Sociale është një dokument që përcakton masat, procedurat dhe përgjegjësitë e palëve të përfshira në zbatimin e projektit. Plani i Menaxhimit të Mjedisit dhe Aspekteve Sociale përbëhet nga një sërë masash për zvogëlimin, monitorimin dhe masat institucionale që duhet të merren gjatë zbatimit, si dhe operacionet për të eliminuar ndikimet negative mjedisore dhe sociale, kompensimin e tyre ose zvogëlimin në nivele të pranueshme.

Aktivitetet kryesore zbutëse / shmanguese përshkruhen në Tabelën 5.

Plani për zvogëlimin e ndikimit në mjedis gjatë ndërtimit dhe në fazën operative tregon masat për uljen, kostot dhe përgjegjësitë në masat për zbatimin e tyre. Plani gjen mënyra më të mira për të ndërmarrë aktivitete për të zvogëluar ose eliminuar ndikimet negative.

Raportimi mbi zbatimin e PMM do të jetë tremujore. Për të siguruar një shkallë të ndikimeve në performancën mjedisore të Kontraktuesit, një klauzolë e përshtatshme do të futet në kontratat e punëve, duke specifikuar dënimet në rast të mosrespektimit të dispozitave mjedisore kontraktuese, p.sh. në formën e mbajtjes së një pjese të caktuar të pagesave deri në masat korrigjuese zbatohen dhe nën-projekti në përputhje, madhësia e tij në varësi të ashpërsisë së shkeljes së kontratës. Për raste ekstreme, një përfundim i kontratës do të lidhet me kontratë.

Zbatimi i masave të përcaktuara të PMM do të monitorohet nga mbikëqyrësi / inxhinieri mbikëqyrës, inspektori i autorizuar dhe / ose shtetëror i mjedisit dhe komunitetit, si dhe eksperti i mjedisit i NJZP-së.

Një raport monitorues i pranueshëm nga kontraktori ose mbikëqyrësi i vendit do të ishte kusht për pagesa të plotë të shpërblimit të rënë dakord me kontratë, i njëjtë me kriteret teknike të cilësisë ose anketimet e cilësisë.

Zbatimi i masave do të ndiqet para fillimit të punës, gjatë rindërtimit dhe pas përfundimit të tij.

Përfituesi (Komuna e Prilepit) është i detyruar të paraqesë rregullisht raporte tremujore për zbatimin dhe monitorimin e masave të zbutjes së mjedisit (p.sh. në formën e një përmbledhje tabelare (plani i zbutjes së tabelave dhe plani i monitorimit) me një kolonë shtesë që jep statusin e masave , vëzhgime dhe komente, dhe Monitorimi i masës (e zbatuar / jo e zbatuar, rezultatet, vëzhgimet, komentet, shqetësimet, kur, etj.).

tabelë 9 Plani i Menaxhimit të Mjedisit dhe Ndikimet Sociale

Table9. Plani i zbutjes së ndikimet					
Faza e ndërtimit					
Aktiviteti	Ndikimet e pritura në mjedis	Masë e propozuar për zbutimin	Përgjegjësia për zbatimin e masës për zbutimin	Periudha për zbatimin e masës për zbutimin	Kostoja e lidhur me zbatimin e masës për zbutimin
Punëtorët dhe popullsia lokale					
Faza e Projektimit / Parafabrikimit					
Faza e Dizajnit / Ndërtimit - Të gjitha aktivitetet	Ndikime të mundshme negative sociale dhe shëndetësore për punëtorët dhe popullsinë lokale si rezultat i mosrespektimit të masave të sigurisë	- Planifikimi i kohës për fillimin e aktiviteteve të projektit. - Informacioni publik për fillimin e punimeve përmes Njoftimit në Bordin e Njoftimeve të Komunës dhe në uebfaqen dhe përmes faqeve të tjera të arritshme për publikun (përfshirë vendin e punimeve). - Të gjitha lejet, mendimet dhe vendimet e kërkuara me ligj janë marrë para se të fillojnë punimet. - Inspektoratet Lokale të Ndërtimit dhe Mjedisit janë njoftuar për punët para se të fillojnë. - Kontraktori pajtohet zyrtarisht që të gjitha punimet do të kryhen në një mënyrë të sigurt dhe të disiplinuar, të dizajnuar për të minimizuar ndikimet në banorët e afërt dhe mjedisin;	Komuna e Prilepit, kontraktore, inxhinier mbikëqyrës	Para fillimit të punimeve të rindërtimit	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive

		- Shenja e duhur në vendet do t'i informojë punëtorët për rregullat dhe rregulloret kryesore që duhet të ndiqen. - Vendosni një regjim të veçantë trafiku, të aprovuar nga autoriteti kompetent (p.sh. policia e trafikut); - Masat e sigurisë për përdorimin e pajisjeve urbane janë përfshirë në projektim; - Hartoni Planin dhe Procedurat e Situatave Aksidentale me fokus në rreziqet e ndotjes së ujit.			
	Ndotje e lehte	Përzgjedhja / modelimi i llambave do të përfshijë minimizimin e ndotjes së dritës.	Komuna e Prilepit, kontraktore, inxhinier mbikëqyrës	Para fillimit të punimeve të rindërtimit	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive
Faza e ndërtimit					
Faza e ndërtimit - të gjitha punimet	Ndikime të mundshme negative sociale dhe shëndetësore për punëtorët dhe popullsinë lokale si rezultat i mosrespektimit të masave të sigurisë	- Janë marrë të gjitha lejet e kërkuara; - Kontraktuesi dhe nënkontraktorët kanë leja për punën; - Zbatimi i praktikave të mira të ndërtimit gjatë fazës së rindërtimit, duke përfshirë: - Siguroni shënimin e duhur të vendndodhjeve të projektit me kaseta dhe shenja paralajmëruese, si dhe rrethimin e pjesëve të ndërtimit që janë të rrezikshme dhe kur është e nevojshme; - Instalimi i shenjave për uljen / kufizimin e shpejtësive të automjetit pranë vendndodhjes së projektit; - Aksesi i personelit jo të autorizuar	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të ndërtimit	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të projektit	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive

		brenda vendeve të projektit nuk lejohet; - Sigurimi i një organizimi të mirë të sitit dhe mbajtja e shtëpisë; - Vendoset një regjim special i trafikut, i aprovuar nga autoriteti kompetent (p.sh. policia në komunikacion) për automjetet e kontraktuesit gjatë periudhës së ndërtimit (së bashku me stafin komunal dhe departamentin e policisë) dhe instalimin e shenjave për të siguruar sigurinë, rrjedhën e trafikut dhe aksesin në sit dhe objektet; - Sigurohen rrugëkalime të sigurta për këmbësorët; - Vendosja e sinjalizimit vertikal dhe shenjave në fillim të vendit të rindërtimit; - Makinat duhet të trajtohen vetëm nga një personel me përvojë dhe i trajnuar si duhet, duke zvogëluar kështu rrezikun e aksidenteve; - Të gjithë punëtorët duhet të jenë të njoftuar me rreziqet e zjarrit dhe masat e mbrojtjes nga zjarri dhe duhet të jenë të trajnuar për të trajtuar aparatet e zjarrit, hidratuesit dhe pajisjet e tjera që përdoren për shuarjen e zjarreve; - Punëtorët duhet të jenë të trajnuar, të certifikuar dhe me përvojë të duhur për punën që ata kryejnë; - Pajisjet dhe aparatet e fikjes së zjarrit duhet të jenë gjithmonë funksionale, kështu që në rast nevoje ato mund të përdoren me shpejtësi dhe efikasitet; - Pajisje e ndihmës së parë duhet të jenë të disponueshme në vend dhe personeli i trajnuar për ta përdorur atë; - Procedurat për raste emergjente			

		(përfshirë derdhje, aksidente, etj) janë në dispozicion në vend; - Pajisje personel mbrojtëse e punëtorëve do të jetë në përputhje me praktikat e mira ndërkombëtare (gjithmonë hardhats, siç duhen maska, doreza dhe siguri,syze, parzmore dhe çizme sigurie, etj) - Të mos bëhet asnjë veprimtari që duhet të ndërmerret në kushte të motit të pafavorshëm, - Sigurimi i shërbimit të ndihmës emergjente (të parë) në vendin e ndërtimit. - sigurimi i sigurisë nga zjarri dhe siguria nga rreziqet e tjera, - trainimi i punëtorëve, veçanërisht atyre që punojnë me energji elektrike; - të miratojë dhe zbatojë procedurat për parandalimin e aksidenteve të lidhura me energjinë elektrike, dhe llojet e tjera nëse është e nevojshme; - koordinim punën me kompaninë kompetente të energjisë. .			
Ndikimet në ajër					
Gjatë ekzekutimit të ndërtimit të planifikuar, aktivitete të projektit të parashikuar montazhe e tjera	- Paraqitja e pluhurit të arratisur gjatë aktiviteteve të ndërtimit; - gazrat e shkarkimit nga makineritë dhe automjetet e transportit për shpërndarjen e	- Spërkatje me ujë në ditë me erë dhe të thatë për të zvogëluar sasinë e pluhurit të arratisur; - Parandalimi i pluhurit gjatë ngarkimit dhe shkarkimit; - Përdorimi i mekanizmit të duhur dhe të	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të ndërtimit	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të projektit	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive

	materialeve ndërtimore.	shërbimit të duhur të ndërtimit; - Shmangia e punës së mekanizmit në të ashtuquajturin "ec i zbrazët"; - Përcaktimi i kohëzgjatjes së funksionimit të makinerisë; - Banorët / receptorët e ndjeshëm do të informohen për aktivitetet e ndërtimit dhe orarin e punës; - Operacione të kujdesshme ngarkimi dhe shkarkimi; - ngarkesat e automjeteve që mund të lëshojnë pluhur duhet të mbulohen; -Rrugët pastrohen rregullisht dhe pastrohen në pika kritike; - Mbajeni ndarjen e sipërfaqes dhe rezervave. Mbroni me llastër / gardhe në rastin e motit me erë; - Mbajeni rezervat e tokës larg linjave të kullimit, rrugëve ujore natyrore dhe vendeve të prekshme nga erozioni i tokës dhe i erës; - Sigurohuni që të gjitha automjetet dhe makineria e transportit të jenë pajisur me pajisje të përshtatshme për kontrollin e emetimeve, mirëmbajtur dhe vërtetuar rregullisht; - Sigurohuni që të gjitha automjetet dhe makineria të përdorin benzinë nga burimet zyrtare (stacionet e licencuara të gazit) dhe të përdorni karburantin e përcaktuar nga makineria dhe prodhuesi i automjeteve. - Pastroni gomat e automjeteve, kur			

		është e nevojshme, për të mos lejuar që transporti i poshtër në rrugë			
Ndikimet në ujë					
Faza e ndërtimit - të gjitha punimet	- Derdhje të karburantit, vajrave motorikë ose bitumit; - Shkarkimi i ujërave të zeza nga punëtorët; - Shkarkimi i ujërave të ndotura nga mirëmbajtja dhe pastrimi i mekanizmit të ndërtimit; - Aksident i mekanizmit të ndërtimit; - rritje e turbullirës së ujit për shkak të futjes së materialit ndërtimor ose mbeturinave.	- Mirëmbajtja e rregullt e automjeteve dhe mekanizimi i ndërtimit dhe riparimet periodike në përputhje me procedurat për të parandaluar / ulur rrjedhjet, emetimet dhe shpërndarjen; - Mirëmbajtja dhe riparimi i automjeteve dhe mekanizimi i ndërtimeve është i ndaluar të kryhet në vendin e ndërtimit; - Automjetet dhe makineria ndërtimore e Kontraktuesit përdorin rrugët ekzistuese të hyrjes; - Zgjedhja e kujdesshme e lokacionit për materialet e ndërtimit, depot / depozitimin e përkohshëm të mbeturinave të ndërtimit; ky lokacion duhet të përcaktohet / aprovohet nga Komuna. - Materiali i gërmuar në tokë duhet të mbyllet në mënyrë adekuate për të parandaluar depozitimin e tij në mjedisin ujor; - Asnjë mbetje minerale ose mbeturina tjetër nuk duhet të ruhet pranë rrjedhave ujore; - Asnjë ujë nuk do t'i lëshohet një marrësi natyral pa një trajtim paraprak dhe asnjë ujë nuk do të lëshohet në liqen ose degët e tij; - Parandalim i derdhjes e rrezikshme që vijnë nga mbeturinat (depozitimi i përkohshëm i mbetjeve do të jetë i qëndrueshëm ndaj rrjedhjeve dhe ato për mbeturina të rrezikshme ose toksike	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të ndërtimit	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të projektit	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive

		të pajisura me sistem sekondar të mbajtjes, p.sh. kontejnerë me mur të dyfishtë ose të lidhur); - Nëse ndodh derdhje e rrezikshme, frenojeni dhe hiqeni atë, pastroni sitin dhe ndiqni procedurat dhe masat për menaxhimin e mbeturinave të rrezikshme. - Në rastin e ndonjë rrjedhjeje që vjen nga zona e punëve që mund të jetë e kontaminuar nga substanca të rrezikshme do të grumbullohet në vend në një basen mbajtës të përkohshëm dhe transportohet në një fabrikë të licencuar adekuat të trajtimit të ujërave të zeza; - Instaloni / siguroni dhe mirëmbani objektet sanitare të përshtatshme për punëtorët për të parandaluar shkarkimin e ujërave të zeza në vend. Ujërat e zeza nga këto burime duhet të transportohen në objektet e duhura të trajtimit të ujërave të ndotura; - Siguroni shërbime nga operatori i licencuar për objektet sanitare portative; - Parandaloni derdhjen e rrezikshme që vijnë nga rezervuarët (sistemi i detyrueshëm sekondar i mbajtjes, p.sh. me mur të dyfishtë ose tufa); - Pajisjet dhe automjetet në ndërtim mirëmbajtja dhe kontrollet e rregullta të rezervuarëve të naftës dhe gazit; - Makineritë dhe automjetet mund të parkohen (manipulohen) vetëm në sipërfaqe të asfaltuara ose të betonit me sistem të mbledhjes së ujërave rrjedhëse; - Ndarjet e vendeve të punës me			

		ngarkesë të mundshme me lëndë të pezulluar duhet të përmbahen, derdhja në rrjedhat natyrore është e ndaluar; - Uji dhe përbërësit e tjerë, në përzierjen e betonit duhet të jenë të pastra dhe pa kimikat të dëmshme; - Mbrojtja e materialeve të ndërtimit dhe ndalimi i aktiviteteve të rindërtimit në kushte të shirave të mëdha; - Të gjitha materialet e rrezikshme, të tilla si karburantet, lubrifikantët, ngjitësit dhe mbeturinat e paketimit janë mbeturina jo inerte, duhet të vendosen në kontejnerë të veçantë të përshtatshëm të bllokuar në vendin e ndërtimit, të mbrojtur nga kushtet ekstreme të motit; - Kryen punët e kullimit sipërfaqësor për të devijuar ujërat e shiut që do të gërryenin tokën; - Uji për ndërtimin do të furnizohet nga burimet ekzistuese dhe nuk do të ketë puse të reja ose përdorim të ujërave / kurseve natyrore. - Asnjë material antikoroziv nuk do të aplikohet në vend; - Kur aplikoni veshje mbrojtëse dhe bojë, do të merren masa kundër derdhjes aksidentale; - Zbatimi i masave të administrimit të ujërave të stuhisë dhe parandalimit të erozionit të tokës; - Në rast të ndotjes së ujit, njoftoni menjëherë autoritetet kompetente (përfshirë kompaninë e furnizimit me ujë).			
Ndikimet mbi tokës					

Faza e ndërtimit - të gjitha punimet	- Emetimi i arratisur i pluhurit nga aktivitetet e ndërtimit; - Emetimi i gazrave të shkarkimit nga mekanizimi i ndërtimit i angazhuar për realizimin e aktiviteteve; - Rrjedhja e karburanteve dhe vajrave nga mekanizimi i ndërtimit, proces që mund të shkaktojë ndikime në ujërat nëntokësorë, sepse filtrimi i tij kalon nëpër tokë; - Menaxhimi jo adekuat i mbetjeve të gjeneruara në vend; - Ndotja e ujërave nëntokësore dhe tokës mund të ndodhë në rast aksidentesh dhe emergjencash.	- Planifikimi i kujdesshëm i punimeve të ndërtimit për të zvogëluar efektet negative; - Ulja e madhësisë së sitit sa të jetë e mundur, për të minimizuar zonën e ndikimit negativ; - Të gjitha materialet e rrezikshme, të tilla si karburantet, lubrifikantët, ngjitësit dhe mbeturinat e paketimit janë mbeturina jo-inerte dhe duhet të vendosen në kontejnerë të veçantë të përshtatshëm me përmbajtje sekondare të vendosur në vendin e ndërtimit, të mbrojtur nga kushtet ekstreme të motit; - Mbrojtja e materialeve të ndërtimit në kushte të shirave të mëdha; - Sipërfaqja e vendit të ndërtimit duhet të jetë e kufizuar; - Të gjitha uljet e zhavorrit dhe rërës, përfshirë vendet ku do të grumbullohet teprica e materialit të gërmuar, duhet të zotërojnë të përshtatshme leje / aprovim. Nuk do të ketë gërmime të materialit mineral (zhavorri, rëra, guri, etj.) prej rrethinës; - Në rast të shfaqjes së tokës së ndotur nga lëshimi eventual i vajrave nga mekanizmi ndërtimor, tokat e ndotura duhet të hiqen dhe trajtohen si mbetje të rrezikshme.	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të ndërtimit	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të projektit	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive
Prodhimi i mbeturinave					
Faza e ndërtimit - të gjitha punimet	- Gjenerimi i mbeturinave të përziera komunale - Gjenerimi i mbeturinave organike - Mbeturinat në ndërtim nga aktivitetet e ndërtimit	- Renditja në vend e mbeturinave të krijuara; - Klasifikimi dhe etiketimi i mbeturinave sipas Listës Kombëtare të Mbeturinave (Gazeta Zyrtare Nr. 100/05); - Përcaktimi i karakteristikave të	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të ndërtimit	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të projektit	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive

	- Materiali i tokës - Asfalt i gërvishtur dhe i mbeturinave	mbeturinave; - Magazinimi në vendet e përcaktuara për atë qëllim; Deponitë për deponim të përkohshëm dhe përfundimtar duhet të licencohen, dhe aprovohen nga Komuna; - Kontejnerët për secilën kategori të identifikuar të mbetjeve janë të siguruara në sasi të mjaftueshme dhe të pozicionuara në mënyrë të përshtatshme; - Shtigjet e grumbullimit dhe deponimit të mbeturinave dhe deponitë / kapacitete e përpunimit të licencuar do të identifikohen për të gjitha llojet kryesore të mbeturinave që priten nga prishja dhe aktivitetet e ndërtimit. Për menaxhimin e mbeturinave të rrezikshme, do të kërkohen dhe ndiqen udhëzimet nga Ministria e Mbrojtjes së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor; Mbetjet ndërtimore minerale (natyrore) dhe mbeturinat do të ndahen nga mbeturinat e përgjithshme, mbeturinat organike, të lëngëta dhe kimike me renditje në vend dhe do të ruhen përkohësisht në enë të përshtatshme. Në varësi të origjinës dhe përmbajtjes, mbeturinat minerale (guri i tokës, etj.) do të ripërdoren në vendndodhjen e saj origjinale ose do të përdoren përsëri dhe me formën e miratimit të Komunës; - Regjistrimet e depozitimit të mbeturinave do të azhurnohen			

		rregullisht dhe do të mbahen si provë për menaxhimin e duhur, siç është dizenjuar; - Kurdo që të jetë e mundur kontraktori do të ripërdorë dhe riciklojë materiale të përshtatshme dhe të zbatueshme. Mosrespektimi i çdo lloj mbeturinash (përfshirë mbeturinat organike) ose mbeturinave të ujit për natyrën përreth ose trupat e ujit është rreptësisht e ndaluar; - Mbledhja, transportimi dhe ndalimi / përpunimi përfundimtar i mbeturinave komunale nga një kompani e licencuar; - Nëse mbeturinat kanë një ose më shumë karakteristika të rrezikshme, krijuesi dhe / ose pronari është i detyruar të klasifikojë kategorinë e mbeturinave të rrezikshme dhe t'i trajtojë ato si mbeturina të rrezikshme; - Të gjitha mbeturinat do të grumbullohen dhe depozitohen në mënyrë adekuate nga mbledhësit e licencuar dhe deponitë e licencuara; - Aktivitetet e rindërtimit do të përfundojnë vetëm pasi të jenë hequr të gjitha materialet e mbeturinave (**nuk duhet të lihet mbeturina në vendin e ndërtimit**) / mbledhur nga një kompani e autorizuar; - Ndalohet djegia e mbeturinave në vendin e ndërtimit; - Një mbetje që krijohet gjatë qëndrimit			

		dhe punës së punëtorëve të Kontraktuesit, duke aplikuar praktikat më të mira të menaxhimit, duhet të grumbullohen, transportohen dhe depozitohen në një deponi legale që plotëson standardet themelore në përputhje me aktet ligjore.			
Faza e ndërtimit - të gjitha punimet	- Materialet toksike / të rrezikshme dhe menaxhimi i mbeturinave	- Ruajtja e përkohshme në vend e të gjitha substancave të rrezikshme ose toksike (përfshirë mbeturinat) do të jetë në kontejnerë të sigurt të etiketuar me detaje të përbërjes, vetive dhe informacionit për trajtimin. Kimikalet menaxhohen, përdoren dhe hidhen, dhe masat paraprake të marra siç kërkohet në Fletët e të Dhënave të Sigurisë Materiale (MSDS); - Substancat e rrezikshme (përfshirë mbeturinat e lëngshme) do të mbahen në një enë rezistente për të parandaluar derdhjen dhe rrjedhjen. Kjo enë do të ketë sistem sekondar të mbajtjes siç janë tufat (p.sh argjinaturë-enë), mure dyshe, ose të ngjashme. Sistemi sekondar i mbajtjes duhet të jetë pa plasaritje, të jetë i aftë të përmbajë derdhjet dhe të zbrazet shpejt; - Kontejnerët me substanca të rrezikshme duhet të mbahen të mbyllura, përveç kur shtoni ose hiqni materiale / mbeturina. Ato nuk duhet të trajtohen, hapen ose ruhen në atë mënyrë që mund të shkaktojë rrjedhje të tyre;	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të ndërtimit	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të projektit	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive

		- Kontejnerët që mbajnë mbeturina të ndezshme ose reaktive duhet të vendosen së paku 15 metra (50 këmbë) nga linja e pronës së objektit. Sasi të mëdha të karburantit nuk do të mbahen në vend; - Mbeturinat asnjëherë nuk janë të përziera dhe transportohen nga transportuesit e licencuar posaçërisht dhe depozitohen / përpunohen vetëm në një strukturë të licencuar; - Ngjyra me përbërës toksikë ose tretës ose ngjyra me bazë plumbi nuk do të përdoren; - Mbetjet e rrezikshme do të transportohen dhe trajtohen vetëm nga kompani të licencuara në përputhje me rregulloren kombëtare; - Mbetjet e rrezikshme do të depozitohen vetëm në deponi të licencuara ose të përpunuara në repartet e licencuara të përpunimit; - Dizajni dhe instalim rezervuarin e naftës së papërshkueshëm (tufë) poshtë nënstacionit të shtyllës për grumbullimin dhe evakuimin e rrjedhjeve eventuale të naftës, me kapacitet (vëllim) të përshtatshëm me kapacitet të paktën 110% të madhësisë për të mbajtur 110% të kapacitetit maksimal të transformatorit të jonit të naftës. Inspektim i rregullt gjatë gjithë periudhës operative të			

		nënstacionit do të kryhet për të siguruar që kontrolli të jetë i sigurt. Nënstacioni është i mbrojtur (i mbyllur) në mënyrë të duhur, dhe shenjat paralajmëruese shfaqen dukshëm; - Kryen kontroll / mirëmbajtje të rregullt të nënstacionit të shtyllës në mënyrë që të zbulojë me kohë çdo rrjedhje eventuale të naftës dhe / ose rreziqet e dështimit; - Rimbushja e naftës (nëse kërkohet) për pajisjet e nënstacionit të shtyllës kryhet nga një kompani e autorizuar). - Në rastin e përdorimit të SF6 si izolant, siguroni monitorim të vazhdueshëm të gazit SF6 me njësi matëse presioni dhe kontrolloni rrjedhjen eventuale të gazit. Në rast të rrjedhjes së gazit, para se dendësia e gazit SF6 të bjerë nën nivelin kritik, gjiri do të mbyllet dhe do të dalë jashtë shërbimit deri sa problemi			
	- Menaxhimi i materialeve	- Asnjë material i ri që përmban asbest ose ngjyrë të bazuar në plumb nuk do të përdoret; - Agregati i trashë në beton të aplikuar dhe i përdorur në rehabilitim duhet të përputhet me kërkesat e qëndrueshmërisë. Agregati duhet të jetë i virgjër (nuk përdoret më parë) dhe mundësisht i prodhuar në vend. - Burimet minerale (agregat, rërë, zhavorr, etj.) Furnizohen vetëm nga kompani të licencuara me lëshime të vlefshme për gërmime / shfrytëzim. Kompanitë duhet të dëshmojnë masat e	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të ndërtimit	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të projektit	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive

		gërmim dhe menaxhimi i mjedisit është i vendosur; - Përdoren gurore ekzistuese dhe bimë asfalti; - Prodhuesi i asfaltit, betonit dhe gurores së grumbulluar prej guri duhet të marrë / mbajë të gjitha lejet e kërkuara të punës dhe të emetimeve dhe çertifikatat e cilësisë dhe duhet të paraqesë një dëshmi të konformitetit me të gjithë legjislacionin kombëtar mjedisor dhe me masat për shëndet dhe sigurim. Aplikimi i emulsionit të asfaltit dhe bitumit do të marrë parasysh të dhënat dhe kushtet meteorologjike kur planifikohen dhe kryhen (periudha shiu, mot i vranët, moti i ftohjes dhe pirgut, etj.) - Sigurohuni që të gjitha automjetet dhe makineria e transportit të jenë pajisur me pajisje të përshtatshme për kontrollin e emetimeve, mirëmbajtur dhe vërtetuar rregullisht; - Pozicionimi i spërkatës së emulsionit duhet të jetë i tillë që të spërkatet përtej zonës që të fillohet ose vuloset abetare. - Të gjitha materialet duhet të miratohen nga inxhinieri i vendit.			
Ndikimet për shkak të rritjes së nivelit të zhurmës					
Faza e ndërtimit - të gjitha punimet	Rritja e nivelit të zhurmës si rezultat i aktiviteteve të ndërtimit	- Aktivitetet e ndërtimit mund të kryhen vetëm gjatë ditës (07-19 orë) siç përcaktohet nga leja; - Banorët lokalë do të informohen për	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të	shpenzimet përfshihen në faturën e sasive

		kohën e punës. Operacionet e ndërtimit të natës vetëm kur është e nevojshme dhe pas konsultimit me banorët e zonës; - Do të tregohet kujdes gjatë shkarkimit të automjeteve për të minimizuar zhurmën. Automjetet e dorëzimit do të ndërrohen në mënyrë që të munden minimizuar shqetësimin për banorët lokalë. Automjetet e dorëzimit do të ndalohen nga pritja brenda ose afër faqja me motorët e tyre që funksionojnë; - Aktivitetet e ndërtimit duhet të planifikohen në mënyrë adekuate për të zvogëluar punën e pajisjeve që prodhojnë zhurmë më së shumti; - Gjatë funksionimit, kapakët për gjeneratorët e motorit, kompresorët e ajrit dhe pajisjet e tjera mekanike që kërkojnë furnizim me energji elektrike duhet të mbyllen dhe pajisjet duhet të pozicionohen sa më shumë që të jetë e mundur nga zona e banorit; - Përdorimi i praktikave më të mira të ndërtimit me theks të veçantë në nivelet e zhurmës.	ndërtimit	projektit	
Faza e ndërtimit - të gjitha punimet	- Trashëgimia Kulturore (gjetjet e rastësishme)	- Në rast të gjetjeve të fatit, punimet duhet të ndalen menjëherë dhe autoritetet kompetente, (Ministria e Kulturës, Drejtoria për Mbrojtjen e Trashëgimisë Kulturore - Shkup dhe Institucioni Kombëtar, Instituti për Mbrojtjen e Monumenteve të Kulturës dhe Muzeu - Prilep), informohen brenda 24 orë pas procedurave kombëtare. Punimet do të fillojnë përsëri pas miratimit të autoriteteve kompetente; - Sigurohuni që të gjithë kontraktorët / nënkontraktuesit dhe palët e tjera	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të ndërtimit	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të projektit	NA

		përkatëse janë trajnuar në përdorimin e procedurave të gjetjes së shanseve.			
Faza e ndërtimit - të gjitha punimet	- Ndikimi në biodiversitet	- Vendi i punës do të marrë hapësirë minimale të nevojshme; - Zjarret e hapur dhe djegia e mbeturinave është rreptësisht e ndaluar; - Pushimi, gjuetia, prerjet, peshkimi dhe llojet e tjera të shqetësimit të kafshëve dhe bimëve dhe produkteve pyjore është rreptësisht e ndaluar; - Kur rimbjellni ose gjelbëroni vendin, do të përdoren vetëm bimë amtare; - Ligatinat dhe rrjedhat e afërta duhet të mbrohen nga rrjedhjet e sheshit të ndërtimit me karakteristikë të duhur të kontrollit të erozionit dhe sedimentit për të përfshirë, por jo të kufizohet në baletat dhe rrethojat e llumit.	Pjesëmarrësit në lidhje me kryerjen e aktiviteteve të ndërtimit	Gjatë fazës konstruktive të realizimit të aktiviteteve të projektit	Nuk është afrueshëm
Faza operative					
Manipulim mbeturinash					
Faza operative - të gjitha aktivitetet	Gjenerimi i mbeturinave komunale nga vizitorët	Lidhje e marrëveshje me një kompani të licencuar për administrimin e mbeturinave për mbledhjen dhe transportimin e mbeturinave të krijuara në një deponi të licencuar	përfituesi	Në fazën e përdorimit të rrugës lokale, shtigjet Këmbësore dhe pajisjet urbane	Ndërmarrjes Komunale Komunale

Tabela 5. Plani i zbutjes së ndikimet

Tabelat e mëposhtme me masa zbutëse (Tabela 6, Tabela 7 dhe Tabela 8) janë marrë nga elaborat e mbrojtjes së mjedisit që janë përgatitur sipas legjislacionit kombëtar. Zbatimi i masave zbutëse të dhëna në tabelat (6, 7 dhe 8) është i detyrueshëm gjatë aktiviteteve të parashikuara në kuadër të nën-projektin "Liqeni Prilep - Aventura të reja, mundësi të reja".

tabelë 5 Masat e zbutjes së ndikimit e përpunojnë në një projekt të infrastrukturës për shtegun e biçikletave nga "Markova Cesma" deri te rruga hyrëse për fshatin Prisad, komuna kadastrale Oreovec dhe komuna kadastrale Prisad, komuna e Prilepit.

Masat zbutëse të ndikimit				
A (ndikim domethënës)	B (ndikimi mesatar)	C (ndikim i vogël)	E parëndësishme.	
Faza e ndërtimit				
Elementi i mjedisit	Vlerësimi i ndikimit	Masat zbutëse të ndikimit	Organ / institucion përgjegjës	Data e fillimit / përfundimit të masave
Flora	A (-)	Pastrim i efektshëm i rrugës së ndërtimit, herë pas here spërkatje të bimëve të ekspozuara ndaj pluhurit me ujë,	Kontraktues	Gjatë ndërtimit
		Gjatë punimeve të ndërtimit duhet të zbatohen të gjitha masat e duhura për të minimizuar ndikimin negativ në habitatet natyrore të organizmave të gjallë		
		Rrugët ekzistuese të hyrjes që do të përdoren		
		Sigurimi i distancës midis telave dhe tokës në mënyrë që të minimizohet rreziku i zjarreve,		
		Shmangia e sinjaleve me zë të lartë nga automjetet dhe makineria e ndërtimit në zonat ku ka habitatet e specieve të veçanta,		
		Përzgjedhja e kujdesshme e vendndodhjes për material ndërtimor, depozitimi / deponimi i mbeturinave të ndërtimit, zgjedhja e një lokacioni me ndikim minimal mjedisor.		
faunë	A (-)	Të përdorin metodat më të përshtatshme të konstruksionit për të zvogëluar ankthin në organizmat e gjallë, veçanërisht te zogjtë,	Kontraktues	Gjatë ndërtimit

		Gjatë punimeve të ndërtimit duhet të zbatohen të gjitha masat e duhura për të minimizuar ndikimin negativ në habitatet natyrore të organizmave të gjallë.		
		Rrugët ekzistuese të hyrjes që do të përdoren		
		Shmangia e sinjaleve me zë të lartë nga automjetet dhe makineria e ndërtimit,		
		Përzgjedhja e kujdesshme e vendndodhjes për material ndërtimor, ruajtje / deponim të mbeturinave të ndërtimit		
		Kontraktuesi nuk duhet të lejojë që punëtorët të kapin kafshë, të shkatërrojnë habitatet, të mbledhin vezë nga breshka, zogj, etj.		
		Faza e ndërtimit nuk duhet të kryhet në mbrëmje dhe gjatë natës, sepse kërkon dritë artificiale që do të shqetësojë kafshët, veçanërisht ata aktivë gjatë natës.		
Pamja vizuale e peizazhit	A (-)	Minimizimi i sipërfaqes së sheshit të ndërtimit për të minimizuar ndikimet në peizazh / planifikimin dhe hartimin e kujdesshëm të punimeve	Investitor / Kontraktues / kompani e licencuar e administrimit të mbeturinave	Sipas dinamikës së performancës
		Deponimi i menjëhershëm i mbeturinave të ndërtimit në një deponi specifike për mbeturina inerte		
erozion	A (-)	Planifikimi i kujdesshëm i punimeve të ndërtimit me qëllim të zvogëlimit të efekteve negative dhe sigurimit të parandalimit të ndotjes së tokës.	Investitor / Kontraktues / kompani e licencuar e administrimit të mbeturinave	Sipas dinamikës së performancës
		Reduktimi i madhësisë së vendit në mënyrë që të minimizohet toka që pëson ndikim negativ		
		Kufizime në lëvizjen e automjeteve dhe përdorimin e makinerive që ushtrojnë më pak presion në tokë		

		Parandalimi i humbjes së mëtejshme të bimësisë përgjatë rrugëve		
		Ndalimi i aktiviteteve të ndërtimit në kushte shirash të mëdha.		
		Pastrimi i kantierit pas përfundimit të ndërtimit.		
Cilësia e ajrit	B(-)	Vendosja e kujdesshme e orarit të punës pranë vendbanimeve.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Kufizimi i trafikut të panevojshëm në vendin e ndërtimit.		
		Spërkatja me ujë përgjatë rrugëve hyrëse në ditë me erë dhe të thatë për të zvogëluar sasinë e pluhurit të arratisur.		
		Kryerja e mirëmbajtjes së rregullt të automjeteve dhe makinerive të ndërtimit, si dhe procedurat për riparime periodike me qëllim të zvogëlimit të rrjedhjeve, shkarkimeve dhe shpërndarjes.		
		Përdorimi i karburantit cilësor (në aspektin e standardeve kombëtare) për automjete.		
		Përdorimi i maskave për punëtorët kur punoni në kushte pluhuri.		
		Sigurimi i masave për mbrojtjen e automjeteve dhe pajisjeve të transportit.		
Gjenerimi dhe menaxhimi i mbeturinave	A (-)	Vendosja e kontaktit me mbledhësit e autorizuar, transportuesit e fraksioneve të ndryshme të mbeturinave dhe depozitimin përfundimtar të sigurt të tij.	Investitor / Kontraktues / PUC Komunalec Prilep / kompani private	
		Mbeturinat e gjeneruara duhet të ruhen në vendet e shënuara sipas llojit të mbeturinave (të rrezikshme / jo të rrezikshme / inerte) deri në kohën e mbledhjes, transportit dhe deponimit përfundimtar.		
		Mbeturinat e larguara nga kantieret e ndërtimit duhet të mbulohen për të parandaluar shpërndarjen përgjatë rrugës.		

		Aktivitetet e ndërtimit do të përfundojnë vetëm pasi të jenë hequr të gjitha materialet e mbeturinave (nuk duhet të lihen mbeturina në vendin e ndërtimit)		
		Ndalohet djegia e mbeturinave në vendin e ndërtimit		
		Mbetjet e krijuara, nëse është e mundur, duhet të ripërdoren si material ndërtimi.		
		Mbetjet ndërtimore duhet të depozitohen përherë në një deponi të mbeturinave inerte.		
		Mbetjet që prodhohen gjatë qëndrimit dhe drekës së punëtorëve, duke aplikuar praktikat më të mira të menaxhimit, duhet të grumbullohen, transportohen dhe depozitohen në deponinë legale.		
Trashëgimia kulturore, historike dhe arkeologjike	Ndikim i parëndësishëm	Ndalimi i kryerjes së ndonjë veprimtarie ekonomike që nuk është në përputhje me objektivat dhe masat për mbrojtje të përcaktuara me aktin juridik për shpalljen e një të mire natyrore ose të planit hapësinor për një zonë me qëllime të veçanta.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Vendosja e parimeve të mbrojtjes së natyrës sipas Ligjit për mbrojtjen e natyrës.		
Zhurma dhe dridhjet	A (-)	Aktivitetet e kryera pranë zonave të banuara për t'u realizuar vetëm gjatë ditës	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Procedurat e ndërtimit duhet të planifikohen siç duhet për të zvogëluar kohën e përdorimit të pajisjeve që gjenerojnë zhurmën më të fortë.		
		Përdorimi i praktikave më të mira të ndërtimit me theks të veçantë në nivelet e zhurmës.		
FAZA OPERATIVE				
Flora	A (-)	Ndërtimi i ndarjeve të vegjetacionit, mundësisht autokton;	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës

		Rinovimi i shtresës sipërfaqësore të tokës duke mbjellë lloje të caktuara bimore;		
erozion i tokës	B(-)	Mirëmbajtja e mbulesës së bimësisë në sipërfaqen e tokës e ndjeshme ndaj erozionit.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Kufizime në lëvizjen e automjeteve dhe përdorimin e makinerive që ushtrojnë më pak presion në tokë.		
		Mbjellja / rehabilitimi i bimësisë për të zvogëluar përhapjen e gazrave të shkarkuar, grimcave, pluhurit.		
		Rehabilitimi i kanaleve të gërryera dhe sjellja e tyre në gjendjen e tyre natyrore / ribotimi i bimësisë.		
		Pastrimi i vendit të ndërhyrjes pas përfundimit të inspektimit të rregullt.		
Zhurma	B(-)	Mbrojtja e ndërtesave përreth kritike (kopshtet, shkollat, spitalet) me pengesa të përkohshme të shëndosha.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Efekt social ekonomik	A (+)	Fitim pozitiv socio-ekonomik për rajonin.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Mundësitë e përmirësuara të punësimit.		
		Akses i përmirësuar, ulje e kostove të transportit dhe tregut më të mirë të mallrave.		
Faza e ndalimit				
Flora	A (+)	Rigjallërim e habitoreve natyrore.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
faunë	A (+)	Rigjallërim e habitoreve natyrore.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Gjenerimi dhe menaxhimi i mbeturinave.	A (+)	Nuk do të ketë gjenerim të mbeturinave.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Zhurma	A (+)	Përfundimi i emetimeve të zhurmës.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Cilësia e ajrit	A (+)	Nuk do të ketë emetime nga gazrat e shkarkuar nga automjetet.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës

Erozion i tokës	A (+)	Plan për kthesën në gjendjen fillestare e cila jep detaje për renditjen përfundimtare, kontrollin e kullimit dhe sedimenteve, si dhe masat për rikuperimin e tokës dhe bimësisë.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Tokë	A (+)	Parandalimi i ngjeshjes së tokës.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Pamja vizuale e peizazhit	A (+)	Detyrimi i kontraktuesit për pastrimin dhe rivendosjen e sipërfaqeve të përdorura në gjendjen origjinale.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Blerja / kompensimi i tokës për përdorimin e tokës private	A (+)	Detyrimi i kontraktuesit për pastrimin dhe kthimin e sipërfaqeve të përdorura në gjendjen origjinale nëse në fazën operative ai kishte një tokë të cilën e bleu për përdorim.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës

tabelë 6 Masat zbutëse të ndikimit nga Elaborati për mbrojtjen e mjedisit për projekt për rrugë hyrëse me hapësirë parkimi për automjete të lehta motorike në përputhje me Planin Urbanistik për komunën kadastrale Dabnica, Komuna e Prilepit.

Masat zbutëse të ndikimit				
A (ndikim domethënës)	B (ndikimi mesatar)	C (ndikim i vogël)	E parëndësishme.	
Faza e ndërtimit				
Elementi i mjedisit	Vlerësimi i ndikimit	Masat zbutëse të ndikimit	Organ / institucion përgjegjës	Data e fillimit / përfundimit të masave
Flora	A (-)	Pastrim i efektshëm i rrugës së ndërtimit, herë pas here spërkatje të bimëve të ekspozuara ndaj pluhurit me ujë,	Kontraktues	Gjatë ndërtimit
		Gjatë punimeve të ndërtimit duhet të zbatohen të gjitha masat e duhura për të minimizuar ndikimin negativ në habitatet natyrore të organizmave të gjallë		
		Të përdoren rrugët ekzistuese të hyrjes		
		Sigurimi i distancës midis telave dhe tokës në mënyrë që të minimizohet rreziku i zjarreve,		
		Shmangia e sinjaleve me zë të lartë nga automjetet dhe makineria e		

		ndërtimit në zonat ku ka habitatet e specieve të veçanta,		
		Përzgjedhja e kujdesshme e vendndodhjes për material ndërtimor, ruajtje / deponim të mbeturinave të ndërtimit, që është zgjedhja e një lokacioni me ndikim minimal mjedisor.		
faunë	A (-)	Të përdorin metodat më të përshtatshme të konstruksionit për të zvogëluar ankthin në organizmat e gjallë, veçanërisht te zogjtë,	Kontraktues	Gjatë ndërtimit
		Gjatë punimeve të ndërtimit duhet të zbatohen të gjitha masat e duhura për të minimizuar ndikimin negativ në habitatet natyrore të organizmave të gjallë.		
		Planifikimi i aktiviteteve ndërtimore për të shmangur stinët e bashkimit të organizmave të gjallë,		
		të përdoren rrugët ekzistuese të hyrjes		
		Shmangia e sinjaleve me zë të lartë nga automjetet dhe makineria e ndërtimit,		
		Përzgjedhja e kujdesshme e vendndodhjes për material ndërtimor, ruajtje / deponim të mbeturinave të ndërtimit		
		Kontraktuesi nuk duhet të lejojë që punëtorët të kapin kafshë, të shkatërrojnë habitatet, të mbledhin vezë nga breshka, zogj, etj.		
		Faza e ndërtimit nuk duhet të kryhet në mbrëmje dhe gjatë natës, sepse kërkon dritë artificiale që do të shqetësojë kafshët, veçanërisht ata aktivë gjatë natës.		
Pamja vizuale e peizazhit	A (-)	Minimizimi i sipërfaqes së sheshit të ndërtimit për të minimizuar ndikimet në peizazh / planifikimin dhe hartimin e kujdesshëm të punimeve	Investitor / Kontraktues / kompani e licencuar e administrimit të mbeturinave	Sipas dinamikës së performancës

		Deponimi i menjëhershëm i mbeturinave të ndërtimit në një deponi të veçantë ligjore për mbeturina inerte		
Erozion i tokës	A (-)	Planifikimi i kujdesshëm i punimeve të ndërtimit me qëllim të zvogëlimit të efekteve negative dhe sigurimit të parandalimit të ndotjes së tokës.	Investitor / Kontraktues / kompani e licencuar e administrimit të mbeturinave	Sipas dinamikës së performancës
		Reduktimi i madhësisë së vendit në mënyrë që të minimizohet toka që pëson ndikim negativ		
		Kufizime në lëvizjen e automjeteve dhe përdorimin e makinerive që ushtrojnë më pak presion në tokë		
		Parandalimi i humbjes së mëtejshme të bimësisë përgjatë rrugëve		
		Ndalimi i aktiviteteve të ndërtimit në kushte shirash të mëdha.		
		Mbjellja / rehabilitimi i bimësisë përgjatë rrugëve për të zvogëluar përhapjen e gazrave të shkarkimit, grimcave, pluhurit.		
		Pastrimi i kantierit pas përfundimit të ndërtimit.		
cilësia e ajrit	B (-)	Vendosja e kujdesshme e orarit të punës pranë vendbanimeve.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Kufizimi i trafikut të panevojshëm në vendin e ndërtimit.		
		Spërkatja me ujë përgjatë rrugëve hyrëse në ditë me erë dhe të thatë për të zvogëluar sasinë e pluhurit të arratisur.		
		Kryerja e mirëmbajtjes së rregullt të automjeteve dhe makinerive të ndërtimit, si dhe procedurat për riparime periodike me qëllim të zvogëlimit të rrjedhjeve, shkarkimeve dhe shpërndarjes.		
		Përdorimi i karburantit cilësor (në aspektin e standardeve kombëtare) për automjete.		
		Përdorimi i maskave për punëtorët kur punoni në kushte pluhuri.		

		Sigurimi i masave për mbrojtjen e automjeteve dhe pajisjeve të transportit.		
Gjenerimi dhe menaxhimi i mbeturinave	A (-)	Vendosja e kontaktit me mbledhësit e autorizuar, transportuesit e fraksioneve të ndryshme të mbeturinave dhe depozitimin përfundimtar të sigurt të tij.	Investitor / Kontraktues / PUC Komunalec Prilep / kompani private	
		Mbeturinat e gjeneruara duhet të ruhen në vendet e shënuara sipas llojit të mbeturinave (të rrezikshme / jo të rrezikshme / inerte) deri në kohën e mbledhjes, transportit dhe deponimit përfundimtar.		
		Mbeturinat që hiqen nga vendi i ndërtimit duhet të mbulohen për të parandaluar shpërndarjen përgjatë rrugës.		
		Aktivitetet e ndërtimit do të përfundojnë vetëm pasi të jenë hequr të gjitha materialet e mbeturinave (nuk duhet të lihen mbeturina në vendin e ndërtimit)		
		Ndalohet djegia e mbeturinave në vendin e ndërtimit		
		Mbetjet e krijuara, nëse është e mundur, duhet të ripërdoren si material ndërtimi.		
		Mbeturinat e ndërtimit duhet të depozitohen përherë në një deponi legale të mbeturinave inerte.		
		Mbetjet që prodhohen gjatë qëndrimit dhe drekës së punëtorëve, duke aplikuar praktikat më të mira të menaxhimit, duhet të grumbullohen, transportohen dhe depozitohen në deponinë legale.		
Trashëgimia kulturore, historike dhe arkeologjike	Ndikim i parëndësishëm	Ndalimi i kryerjes së ndonjë veprimtarie ekonomike që nuk është në përputhje me objektivat dhe masat për mbrojtje të përcaktuara me aktin juridik për shpalljen e një të mire natyrore ose të planit hapësinor për një zonë me qëllime të veçanta.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Vendosja e parimeve të mbrojtjes së natyrës sipas Ligjit për mbrojtjen e		

		natyrës.		
Zhurma dhe dridhjet	Ndikim i parëndësishëm	Aktivitetet e kryera pranë zonave të banuara për t'u realizuar vetëm gjatë ditës	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Procedurat e ndërtimit duhet të planifikohen siç duhet për të zvogëluar kohën e përdorimit të pajisjeve që gjenerojnë zhurmën më të fortë.		
		Përdorimi i praktikave më të mira të ndërtimit me theks të veçantë në nivelet e zhurmës.		
FAZA OPERATIVE				
Flora	A (-)	Ndërtimi i ndarjeve të vegjetacionit, mundësisht autokton;	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Rinovimi i shtresës sipërfaqësore të tokës duke mbjellë lloje të caktuara bimore;		
erozion	B	Mirëmbajtja e mbulesës së bimësisë në sipërfaqen e tokës e ndjeshme ndaj erozionit.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Kufizime në lëvizjen e automjeteve dhe përdorimin e makinerive që ushtrojnë më pak presion në tokë.		
		Mbjellja / rehabilitimi i bimësisë për të zvogëluar përhapjen e gazrave të shkarkuar, grimcave, pluhurit.		
		Rehabilitimi i kanaleve të gërryera dhe sjellja e tyre në gjendjen e tyre natyrore / ribotimi i bimësisë.		
Efekt social ekonomik	A (+)	Fitim pozitiv socio-ekonomik për rajonin.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
		Mundësitë e përmirësuara të punësimit.		
		Akses i përmirësuar, ulje e kostove të transportit dhe tregut më të mirë të mallrave.		
Faza e ndalimit				
Flora	A (+)	Rigjallërim i habitoreve natyrore.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
faunë	A (+)	Rigjallërim i habitoreve natyrore.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës

Gjenerimi dhe menaxhimi i mbeturinave.	A (+)	Nuk do të ketë gjenerim të mbeturinave.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Zhurma	A (+)	Përfundimi i emetimeve të zhurmës.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Cilësia e ajrit	A (+)	Nuk do të ketë emetime nga gazrat e shkarkuar nga automjetet.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
erozion i tokës	A (+)	Plan për kthimi në gjendjen fillestare e cila jep detaje për renditjen përfundimtare, kontrollin e kullimit dhe sedimenteve, si dhe masat për rikuperimin e tokës dhe bimësisë.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Tokë	A (+)	Parandalimi i ngjeshjes së tokës.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Pamja vizuale e peizazhit	A (+)	Detyrimi i kontraktuesit për pastrimin dhe rivendosjen e sipërfaqeve të përdorura në gjendjen origjinale.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës
Blerja / kompensimi i tokës për përdorimin e tokës private	A (+)	Detyrimi i kontraktuesit për pastrimin dhe kthimin e sipërfaqeve të përdorura në gjendjen origjinale nëse në fazën operative ai kishte një tokë të cilën e bleu për përdorim.	Investitori / Kontraktori	Sipas dinamikës së performancës

tabelë 7 Masat zbutëse të ndikimit prej Elaboratit për mbrojtjen e mjedisit për nënstacionin elektrik me kullë dhe 10 (20) linja transmetuese KV e lidhur me qendrën rekreative sportive komuna kadastrale Dabnica, Komuna e Prilepit.

Nr. Rr.	Përshkrimi i masës	Qëllimi i masës i shprehur përmes zbutjes së ndikimeve në mjedis	Orari i zbatimit të planit të përmirësimit brenda 5 viteve	
			Muaji dhe viti: 2019 dhe më gjerë	Fondet
1.	Mbrojtje nga emetimet e ajrit:			
	- Gjelbërimit në të gjitha zonat në dispozicion; - Frekuenca e zvogëluar e automjeteve të transportit në vend; - Monitoring	Cilësi më e mirë e ajrit, emetimet do të jenë brenda shkarkimeve si burime të ndotjes së ajrit të ambientit nga burime të lëvizshme dhe të palëvizshme. Monitorim i rregullt i cilësisë së ajrit të ambientit, monitorimi i vlerave limit të përqendrimeve të emetimeve në ajër.	Përhershëm, deri në përfundimin e funksionimit të instalimit. Duke monitoruar = një herë në vit	Sipas listës së çmimeve të kontraktuesit
2.	Mbrojtje nga			

	shkarkimet në ujë dhe ujërave të zeza:			
	- Zvogëlim të ndotësve në ujërat e zeza brenda përqendrimeve të lejueshme.	Reduktimi i emetimeve në ujë dhe ujërave të zeza. Sjellja e ndotjes së mjedisit nga ujërat e zeza në ujë dhe kanalizime brenda kufijve të lejueshëm dhe përmbushjen e standardeve dhe normave të nevojshme për mbrojtjen e ujërave të zeza dhe kanalizimeve.	Përhershëm, deri në përfundimin e funksionimit të instalimit. - Monitoring; Përcaktimi i përqendrimeve të substancave të dëmshme në ujërat e zeza, sipas Dekretit për klasifikimin e ujërave = një herë në vit	Sipas listës së çmimeve të kontraktuesit
3.	Mbrojtja ndaj mbeturinave:			
	-Zvogëlimi i gjenerimit të mbeturinave. -Rregullimi i fraksioneve të mbeturinave sipas llojeve dhe sa i rrezikshëm është ai. - Mbledhja dhe deponimi i rregullt i mbeturinave të hequra përkohësisht nga operatori i licencuar, që është person juridik i autorizuar - Furnizimi me kontejnerë dhe thesa për depozitimin e përkohshëm të mbeturinave.	Ulja e sasive të mbeturinave. Mbrojtja e ajrit të ambientit, tokës dhe ujit. Përmbushja e standardeve dhe normave të nevojshme për mbrojtjen nga ndotja e mbeturinave.	Përhershëm, deri në përfundimin e funksionimit të instalimit. Në qendër = Pas fillimit të punës Nxjerrja jashtë përdorimit = Në përputhje me marrëveshjen dhe dinamikën e operatorit të autorizuar, d.m.th. blerësin e rënë dakord.	Sipas listës së çmimeve të kontraktuesit
4.	Mbrojtje nga emetimet në tokë:			
	- Reduktimi i gjenerimit të mbetjeve (mbetjeve të ngurta dhe të lëngshme) në një nivel të qëndrueshëm. - Furnizimi me kontejnerë dhe thesa për depozitimin e përkohshëm të mbeturinave. - Ndarja e mbeturinave sipas llojeve dhe kategorisë së rrezikut. - Mbledhja e rregullt dhe deponimi i mbeturinave të	Reduktimi i mbetjeve. Mbrojtje nga ndotja e tokës.	Përhershëm, deri në përfundimin e funksionimit të instalimit. Në qendër = Pas fillimit të punës Nxjerrja jashtë përdorimit = Në përputhje me marrëveshjen dhe dinamikën e operatorit të autorizuar, d.m.th. blerësin e rënë dakord.	Nuk mund të parashikohet

	përkohshme.			
5.	Mbrojtje nga zhurma, dridhjet dhe rrezatimi jo jonizues:			
	- Përdorimi racional i kohës së funksionimit të makinës dhe servisimi i rregullt, - Monitorimi i vlerave limit të përcaktuara - Blerja e makinerive dhe pajisjeve të reja, duke respektuar parimet e teknikave më të mira në dispozicion - Monitoring	Ulja e intensitetit të zhurmës, dridhjes dhe rrezatimit jo-jonizues. Përmbushja e standardeve dhe normave të nevojshme për mbrojtje nga zhurma, dridhjet dhe rrezatimi jo-jonizues.	Përhershëm, deri në përfundimin e funksionimit të instalimit. - Monitoring = një herë në vit	Sipas listës së çmimeve të kontraktuesit

8. Aktivitetet e monitorimit

Është rëndësi thelbësore të hartoni një program monitorimi dhe frekuencën e përcjelljes në një mënyrë të përshtatshme në mënyrë që të demonstroni performancën e përgjithshme të projektit, si dhe ndikimet afatshkurtra në aktivitetet më të mira të ndërtimit. Më konkretisht, si pjesë integrale dhe kritike e PMM, programi i monitorimit të mjedisit duhet të përfshijë objektivat e mëposhtëm:

- Përcaktoni shtrirjen reale të ndikimeve;
- Kontrolli i ndikimeve të krijuara nga procesi i ndërtimit dhe faza operative;
- Kontrolli i standardeve të ndotjes së mjedisit të zbatueshëm për projektin gjatë ndërtimit;
- Kontrolli dhe monitorimi i procesit të zbatimit të zgjidhjeve për mbrojtjen e mjedisit gjatë ndërtimit;
- Propozoni masa zbutëse në rast të ndikimeve të papritura;
- Vlerësimi i ndikimit të masave zbutëse në fazat e ndërtimit dhe funksionimit.

Projekti do të zbatojë planin e monitorimit mjedisor: (i) të kontrollojë punën e kontraktuesit gjatë zbatimit të projektit, në mënyrë që të verifikojë marrëveshjen kontraktuese me masat e parashikuara të zbutjes, dhe (ii) të vlerësojë ndikimet aktuale mjedisore të projekti në vitet pas përfundimit të projektit. Komponentët kryesorë të planit të monitorimit janë:

- Parametrat ekologjikë duhet të monitorohen;
- Zonat, vendndodhjet dhe parametrat specifikë duhet të monitorohen;
- Standardet dhe kriteret e zbatueshme;
- Kohëzgjatja dhe frekuenca;
- Përgjegjësitë institucionale
- Shpenzimet.

Inxhinieri mbikëqyrës, i punësuar nga bashkia, ka për detyrë të monitorojë dhe vlerësojë zbatimin e masave të propozuara brenda planit të monitorimit dhe të informojë zhvilluesin dhe zyrën e projektit PKLR (Projekti i Konkurrencës Lokale dhe Rajonale) dhe Komunës së Prilep . Komuna do të raportojë për gjendjen e mjedisit dhe zbatimin e masave zbutëse dhe monitoruese në raportet e rregullta të progresit të nënprojektit dhe në Raportin e veçantë të Implementimit të PMM çdo tre muaj (përveç nëse specifikohet ndryshe nga eksperti i mjedisit, i aprovuar nga Mjedisi Specialist nga BB) te eksperti i mjedisit.

tabelë 9 Plani i monitorimit

Tabela 9 Plani i monitorimit					
Faza e ndërtimit					
cilat... *Parametri duhet të monitorohet?*	**Ku** *A duhet ta ndiqni këtë parametër?*	**- Si të?** *A duhet të monitorohet ky parametër (çfarë duhet të matet dhe si)?*	**Kur** *A duhet të monitorohet ky parametër (koha dhe frekuenca)?*	**Nga cili?** *A duhet të monitorohet ky parametër (përgjegjësia)?*	**Sa** *A është kostoja e lidhur me kryerjen e monitorimit*
Faza e parakonstruksionit					
1. Verifikimi i dokumentacionit të nevojshëm: - Leja e ndërtimit - Elaborat i miratuar për mbrojtjen e mjedisit - Miratuar planin e menaxhimit mjedisor dhe shoqëror (lejet, Raporti i VNM-së, etj.)	Zyrat e Komunës së Prilepit	Inspektimi vizual i dokumentacionit të kërkuar	Para fillimit të aktiviteteve ndërtimore	VNM ,Inxhinier i mbikëqyrjes, përfaqësues i komunës,	-Përfshihet në buxhetin e nën-projektit
2. Njoftimi i institucioneve publike dhe përkatëse	Lokalet e kontraktuesit	Inspektimi vizual i dokumentacionit të kërkuar	Para fillimit të aktiviteteve ndërtimore	Inxhinier i mbikëqyrjes, përfaqësues i komunës, LRCP EE,	-Përfshihet në buxhetin e nën-projektit
3. Plani i trafikut i përgatitur	- Zyra e Bashkisë	Inspektimi i dokumentacionit	Para fillimit të aktiviteteve	Inxhinier i mbikëqyrjes, përfaqësues i komunës,	-Përfshihet në

			ndërtimore	LRCP EE,	buxhetin e nën-projektit
Faza e ndërtimit					
4. Masat e sigurisë dhe shëndetit në punë për punëtorët dhe Masat e sigurisë për banoret dhe vizitorët e tjerë në vendin e ndërtimit.	Të gjitha punime	Verifikimi i dokumentacionit dhe kontrollet vizuale gjatë ekzekutimit të punimeve të rindërtimit	Gjatë punës përgatitore dhe vazhdimisht gjatë rrjedhës së punës ndërtimore	Inxhinier i mbikëqyrjes, LRCP EE, inspektimi i Komunës	-Përfshihet në buxhetin e nën-projektit
5. Ndodhja e pluhurit të arratisur gjatë aktiviteteve të ndërtimit; Gazrat e shkarkimit nga makineritë e transportit për shpërndarjen e materialeve të ndërtimit.	Të gjitha punët	Inspektimi vizual i pranisë së pluhurit dhe gazrave të shkarkimit; matja në rastin e ankesave ose gjetjeve negative të inspektimit	Vazhdimisht gjatë kryerjes së punëve ndërtimore	Inxhinier i mbikëqyrjes, LRCP EE, inspektimi i Komunës	-Përfshihet në buxhetin e nën-projektit
6. Derdhje të karburantit ose vajrave dhe yndyrave motorike; Shkarkimi i ujërave të zeza nga punëtorët; Dëmtimi i mekanizmit të ndërtimit; Rritja e turbullirës së ujit për shkak të futjes së materialit ndërtimor ose mbeturinave.	Punon	Inspektimi vizual i pranisë së njollave të naftës në tokë Inspektimi vizual për shkarkimet dhe njollat e naftës në trupin më të afërt të ujit; marrja e mostrave dhe testimi laboratorik në rast të kontaminimit	Vazhdimisht gjatë kryerjes së punëve ndërtimore	Inxhinier i mbikëqyrjes, LRCP EE, inspektimi i Komunës	-Përfshihet në buxhetin e nën-projektit
7. Rrjedhja e karburanteve dhe vajrave nga mekanizimi i ndërtimit, proces që mund të shkaktojë ndikime në ujërat	Punon	Inspektimi vizual i pranisë së njollave të naftës në tokë; marrja e mostrave dhe testimi laboratorik në rastin e	Vazhdimisht gjatë kryerjes së punëve ndërtimore	Inxhinier i mbikëqyrjes, LRCP EE, inspektimi i Komunës	-Përfshihet në buxhetin e nën-projektit

nëntokësore, pasi filtrimi i tij kalon nëpër tokë; Menaxhimi jo adekuat i mbetjeve të gjeneruara në një vend; Ndotja e ujërave nëntokësore dhe tokës mund të ndodhë në rast aksidentesh dhe emergjencash.		derdhjeve më të mëdha			
8. Prodhimi i mbeturinave të përziera komunale Mbeturinat në ndërtim nga aktivitetet e ndërtimit Materiali i tokës; menaxhimi i mbeturinave dhe grumbullimi, transporti dhe deponimi adekuat	Të gjitha punët	Përzgjedhja fizike e mbeturinave sipas llojit të mbeturinave Kontrolli i dokumentacionit për mbeturinat e dorëzuara kompanive të licencuara; Inspektimi vizual për mbeturinat e pamjaftueshme përkohësisht (të disponueshme) dhe të gjitha masat e tjera zbutëse të dhëna në planin zbutës; Miratimet e komunës; regjistrimet e mbetjeve	Vazhdimisht gjatë kryerjes së punëve ndërtimore	Kontraktori, inxhinier i mbikëqyrjes, LRCP EE, inspektimi i Komunës	-Përfshihet në buxhetin e nën-projektit
9. Ndodhja dhe gjenerimi i mbeturinave të rrezikshme nga aktivitetet e ndërtimit	- Të gjitha punët	Inspektimi vizual i pranisë së mbeturinave të rrezikshme; kontrolloni regjistrimet e mbetjeve; Kontrolli i	Vazhdimisht gjatë kryerjes së punëve ndërtimore	Kontraktori, inxhinier i mbikëqyrjes, LRCP EE, inspektimi i Komunës	-Përfshihet në buxhetin e nën-projektit

		dokumentacionit për mbeturinat e dorëzuara kompanive të licencuara;			
10. Rritja e nivelit të zhurmës si rezultat i aktiviteteve të ndërtimit	Punon	Vlerësimi i nivelit të zhurmës; matja në rastin e ankesave ose gjetjeve negative të inspektimit.	Vazhdimisht gjatë kryerjes së punëve ndërtimore	Kontraktori, inxhinier i mbikëqyrjes, LRCP EE, inspektimi i Komunës	-/
Faza Operative					
Menaxhim me mbeturinash.					
Gjenerimi i mbeturinave komunale nga vizitorët	Funksionimi i objekteve të parashikuara në nënprojekt.	Kontratat dhe regjistrimet e mbetjeve, vizuale	Sipas dinamikës së Ndërmarrjes Publike të Shërbimeve Publike	Kompania e Shërbimeve Publike	-/

Tabela 9 Plani i monitorimit

9. Rolet dhe përgjegjësitë për zbatimin e Planit për menaxhimi me mjedisit dhe aspektet sociale

Gjatë ndërtimit, aktivitetet lehtësuese dhe monitoruese do të kryhen paralelisht me aktivitetet e ndërtimit. Ata do të fillojnë në të njëjtën kohë kur punonjësit, pajisjet dhe / ose materialet do të dorëzohen në vend dhe do të përfundojnë kur të gjithë punonjësit, pajisjet dhe / ose materialet të largohen nga vendi, domethënë pas përfundimit të procesit të rindërtimit.

Është e nevojshme që aktivitetet e monitorimit të vazhdojnë pas përfundimit të aktiviteteve.

Një plan i detajuar monitorimi, duke përfshirë atë që do të monitorohet, ku, llojin e instrumenteve dhe saktësinë e tyre, shpeshtësinë e matjeve etj., Duhet të përgatitet nga Kontraktuesi për realizimin e aktiviteteve të parashikuara për nën-projektin "Liqeni Prilep - Aventura të reja, mundësi të reja ".

Kontraktuesi i aktiviteteve të ndërtimit duhet të sigurojë raporte të rregullta për Komunën e Prilepit. E njëjta vlen edhe për monitorimin, mbikëqyrjen dhe mirëmbajtjen. Kontraktuesit duhet të zbatojnë masat e tyre lehtësuese, si dhe të monitorojnë rregullisht aktivitetet. Nëse ndodh ndonjë lloj aksidenti ose rrezikimi i mjedisit, njoftimi do të jetë i menjëhershëm dhe pa asnjë vonesë.

Aplikanti është i detyruar të paraqesë raporte tremujore për zbatimin dhe monitorimin e masave zbutëse në formën e një përmbledhje tabelorë (planit të zbutjes dhe planit të monitorimit) me një kolonë shtesë që jep statusin e masës dhe monitorimin e masës (zbatuar / jo zbatuar , kur, nga cili entitet, etj).

10. ANEKSI I

SHTOJCA 1: Vendimi për aprovimin për mbrojtjen e mjedisit shtjellohet për një projekt infrastrukturor për shtegun e biçikletave nga "Markova Çeshma" deri në rrugën hyrëse për fshatin Prisad komuna kadastrale Oreovec dhe komunën kadastrale Prisad, Komuna e Prilep.

SHTOJCA 2: Vendimi për miratimin për mbrojtjen e mjedisit shtjellohet në një projekt për rrugë hyrëse me hapësirë parkimi për automjete të lehta motorike, në përputhje me Planin Urbanistik për komunën kadastrale Dabnica, Komuna e Prilepit.

SHTOJCA 3: Vendimi për miratimin për mbrojtjen e mjedisit, i hollësishëm për një nënstacion elektrik me kulla dhe 10 (20) linjë transmetimi KV, e lidhur me qendrën rekreative sportive, komunën kadastrale Dabnica, Komuna e Prilepit.

SHTOJCA 1 :

ОПШТИНА ПРИЛЕП
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА
Бр. **10 – 127/2** од 09.05. 2019година

Врз основа на член 24 став 7 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр.53/05,81/05,24/07,159/08 , 83/09 ,48/10, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 93/2013, 187/2013, 42/2014, 42/2014, 44/2015,129/2015, 39/2016), а по барање бр. 10-127/1 од 09.05. 2019година од страна на **Одделение за ЛЕР при Општина-ЕЛС Прилеп,** во врска со одобрување на Елаборат за заштита на животната средина, Градоначалникот на општина Прилеп издава :

Р Е Ш Е Н И Е

за ОДОБРУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

1. Со ова решение се одобрува Елаборатот за заштита на животната средина (изработен од ЈП ЗА ПУП Прилеп,под бр. 052-1/18) за градежните активности на сообраќајна градба третирана во Проект за инфраструктура (со тех. бр. 052/18), а насловена како **ВЕЛОСИПЕДСКА ПАТЕКА ОД м.в. МАРКОВА ЧЕШМА до ПРИСТАПЕН ПАТ за С.ПРИСАД- КО Оревоец и КО Присад, Општина Прилеп**, а која се проектира со цел развивање авантуристички туризам –крајна цел до туристичко-рекреативен центар планиран во Урбанистички план вон населено место.

2. Од доставената документација е констатирано дека со активностите при изградбата, како и активностите при функционирање-експлоатација на самата сообраќајна градба, кои според Уредба за дејности (Сл. вес. бр. 32/2012) припаѓаат на категорија на дејност третирана во глава **X - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ точка „1„- Локални патишта и улици**, нема да има значителни влијанија врз животната средина.

За тој факт зборува самиот вид на градбата, одн. урбанизирано регулирање на површини од јавен интерес, преку сообраќајна патека со завршница до планиран туристички центар, кој факт сам по себе значи придонес кон животната средина, а од друга страна заштита на истата се обезбедува преку имплементација на наведените програмски мерки.

3. Инвеститорот на градбата, се задолжува целосно и без исклучоци да се придржува кон пропишаниот режим и мерки за заштита предвидени во елаборатот за заштита на животната средина, како и кон дополнителни технички решенија, во колку низ периодот на експлоатација на градбата се покаже потреба од некаков вид на превенција кон заштитата.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

Одделение за ЛЕР при Општина-ЕЛС Прилеп, до Градоначалникот на општината поднесе барање бр.10-127/1 од 09.05. 2019година во врска со одобрување на Елаборат за заштита на животната средина, за градбата ВЕЛОСИПЕДСКА ПАТЕКА ОД м.в. МАРКОВА ЧЕШМА до ПРИСТАПЕН ПАТ за С.ПРИСАД- КО Оревоец и КО Присад - Општина Прилеп.

Предметниот елаборат е изготвен од страна на ЈП ЗА ПУП Прилеп,и е составен од текстуален дел и графички прилог- извадок од предметниот Проект за инфраструктура за сообраќајната градба; анализирани се неопходните компоненти, извори и видови на можни деградации и загадување, врз основа на што се дефинирани мерките за заштита на основните медиуми, одн. се елиминирани ризиците од деградација на поширокатa локација.

Според погоре изнесеното, проектираните заштитни мерки во целост се апликативни.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 24 став 3, 6 и 7 од Законот за животна средина се донесе решение како во диспозитивот.

УПАТСТВО ЗА ПРАВНО СРЕДСТВО: Против ова решение може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.
Жалбата се таксира со 250,00 денари административна такса.
Сметка:100000000063095 Уплатна сметка: 84015606691 Приходна шифра:718127

Овластено лице за изработка на актот
Цветанка Магдеска

Одговорно лице
Раководител на Одделение за урбанизам и заштита на животната средина
Марија Јовческа

ГРАДОНАЧАЛНИК

ИЛИЈА ЈОВАНОСКИ

Доставено до:
-Архива
-Одделение за ЛЕР Општина Прилеп
-Овластен инспектор за животна средина

SHTOJCA 2 :

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ОПШТИНА ПРИЛЕП
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА
Бр. **10 – 78/2** од 12.03. 2019година

Врз основа на член 24 став 7 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр.53/05,81/05,24/07,159/08 , 83/09 ,48/10, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 93/2013, 187/2013, 42/2014, 42/2014, 44/2015,129/2015, 39/2016), а по барање бр. 10-78/2 од 07.03. 2019година од страна на **Одделение за ЛЕР при Општина-ЕЛС Прилеп,** во врска со одобрување на Елаборат за заштита на животната средина, Градоначалникот на општина Прилеп издава :

Р Е Ш Е Н И Е

за ОДОБРУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

1. Со ова решение се одобрува Елаборатот за заштита на животната средина (изработен од ЈП ЗА ПУП Прилеп,под бр. 009/19) за градежните активности на сообраќајна градба третирана во Основниот проект со тех. бр. 073/1, насловена како **ПРИСТАПНА УЛИЦА СО ПАРКИНГ ПРОСТОР ЗА ЛЕСНИ МОТОРНИ ВОЗИЛА во КО Дабница,** од февруари 2019година, а која се проектира со цел реализација на етапа од туристичко-рекреативен центар планиран со Урбанистички план вон населено место-УПВНМ одобрен со одлука бр. 09-362/2 од 30.01. 2019год.

2. Од доставената документација е констатирано дека со активностите при изградбата, како и активностите при функционирање-експлоатација на самата сообраќајна градба, кои според Уредба за дејности (Сл. вес. бр. 32/2012) припаѓаат на категорија на дејност третирана во глава **X - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ точка „1„- Локални патишта и улици**, нема да има значителни влијанија врз животната средина.

За тој факт зборува самиот вид на градбата, одн. урбанизирано регулирање на јавните површини- во пристапна патека која завршува со паркиралиште (предвидени на делови од КП 1565/1,1565/3, 1566, 1567/1, 1567/3 и 1583/1), кое само по себе значи придонес кон животната средина, а од друга страна заштита на истата се обезбедува преку имплементација на наведените програмски мерки.

3. Инвеститорот на градбата, се задолжува целосно и без исклучоци да се придржува кон пропишаниот режим и мерки за заштита предвидени во елаборатот за заштита на животната средина, како и кон дополнителни

технички решенија, во колку низ периодот на експлоатација на градбата се покаже потреба од некаков вид на превенција кон заштитата.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Одделение за ЛЕР при Општина-ЕЛС Прилеп, до Градоначалникот на општината поднесе барање бр.10-78/1 од 07.03. 2019година во врска со одобрување на Елаборат за заштита на животната средина, за градбата **ПРИСТАПНА УЛИЦА СО ПАРКИНГ ПРОСТОР во КО Дабница-** Општина Прилеп.

Предметниот елаборат е изготвен од страна на ЈП ЗА ПУП Прилеп,и е составен од текстуален дел и графички прилози кои се извадок од предметниот Основен проект за сообраќајната градба; анализирани се неопходните компоненти, извори и видови на можни деградации и загадување, врз основа на што се дефинирани мерките за заштита на основните медиуми, одн. се елиминирани ризиците од деградација на поширокатa локација.

Според погоре изнесеното, проектираните заштитни мерки во целост се апликативни.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 24 став 3, 6 и 7 од Законот за животна средина се донесе решение како во диспозитивот.

УПАТСТВО ЗА ПРАВНО СРЕДСТВО: Против ова решение може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.
Жалбата се таксира со 250,00 денари административна такса.
Сметка:100000000063095 Уплатна сметка: 84015606691 Приходна шифра:718127

Овластено лице за изработка на актот
Цветанка Магдеска
Одговорно лице
Раководител на Одделение за урбанизам и заштита на животната средина
Марија Јовческа

ГРАДОНАЧАЛНИК

ИЛИЈА ЈОВАНОСКИ

Доставено до:
-Архива
-Одделение за ЛЕР Општина Прилеп
-Овластен инспектор за животна средина

ANEKSI 3

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
DREJTORIA PËR MJEDIS JETËSOR

Арх.бр.УП1-11/4 655/2019
Дата: 31. 05. 2019

ДО: "ОПШТИНА ПРИЛЕП"
ул. "Прилепски Бранители" бр.1
Прилеп

ПРЕДМЕТ: Доставување на Решение

ВРСКА: Ваш број 03-1476/1 од 30.04.2019 година

Почитувани,

Во прилог на овој допис Ви доставуваме Решение со број УП1-11/4 655/2019, за одобрување на Елаборатот за заштита на животната средина за објект – Столбна трафостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод во Туристичко-рекреативен центар во општина Прилеп, за потребите на општина Прилеп.

Со почит,

МИНИСТЕР
Sadulla Duraki

Изработил: Исмет Садику
Контролирале: Дејана Тодоровска
Александар Петковски
Согласен: Билјана Петкоска
Одобрил: Директор на Управа за животна средина
Xhezmi Salu

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Пожарад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
DREJTORIA PËR MJEDIS JETËSOR

УП1-11/4-655/2019
31. 05. 2019

Врз основа на член 24 став 7 од Законот за животна средина (Службен весник на Република Македонија бр.53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 48/2010, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 93/2013, 42/2014, 44/2015, 129/2015 и 39/2016), постапувајќи по барањето на "Општина Прилеп", за одобрување на Елаборатот за заштита на животна средина број УП1-11/4 655/2019 од 30.04.2019 година, Директорот на Управата за животна средина при Министерството за животна средина и просторно планирање го издава следното

РЕШЕНИЕ

За одобрување на Елаборат за заштита на животна средина

1. Со ова Решение се одобрува Елаборатот за заштита на животната средина, од Април 2019 година, изготвен од страна на "ЕКО КОНТРОЛ" ДОО од Охрид, за проект: Столбна трафостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод во Туристичко-рекреативен центар во општина Прилеп, за потребите на општина Прилеп.
2. Од доставената документација констатирано е дека со изведбата и работата на Столбна трафостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод во општина Прилеп, нема да има значителни влијанија врз животната средина.
3. Инвеститорот се задолжува целосно и без исклучоци да се придржува кон пропишаниот режим и мерки за заштита предвидени во Елаборатот за заштита на животна средина, како и кон дополнителни решенија доколку низ изведбата и работењето на објектот се покаже потреба од зголемен обем и вид на превенција.
4. Ова Решение влегува во сила со денот на донесувањето.

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
DREJTORIA PËR MJEDIS JETËSOR

Образложение

Од Ваша страна беше доставен Елаборат за заштита на животната средина за проект: Столбна трафостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод во Туристичко-рекреативен центар во општина Прилеп, за потребите на општина Прилеп.

Локацијата на која е предвидена изведбата на Столбна трафостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод ќе се врши во Туристичко-рекреативен центар на КП број 1583/1 КО Дабница во општина Прилеп.

Предметниот Елаборат за заштита на животната средина е изготвен согласно Правилникот за формата и содржината на Елаборатот за заштита на животната средина согласно со видовите на дејностите или активностите за кои се изработува елаборат, како и согласно со вршителите на дејноста и обемот на дејностите и активностите кои ги вршат правните и физичките лица, постапката за нивно одобрување како и начинот на водење на регистарот за одобрени Елаборати (Службен весник на Република Македонија бр. 44/2013 и 111/2014), од страна на "ЕКО КОНТРОЛ" ДОО од Охрид.

Правна поука: Против ова Решение може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Државна Комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Директор на
Управа за животна средина
Xhezmi Saliu

Изработил: Исмет Садику
Контролирале: Дејана Тодоровска
Александар Петковски
Согласен: Билјана Петкоска

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut